

brat *frančišek* 5

»Moja gospa pa je že zelo stara,
a še vedno lepa, še vedno in
vedno bolj jo ljubim. To je sveta
Katoliška cerkev.«

- FRANČIŠEK IN CERKEV
- Glasniki veselja in upanja
- NAZAREŠKO SVETIŠČE
IN OTOMANSKI FERMANI
- Sušenje sadja

Urednikova beseda

- 4 **Frančiškova duhovnost CERKEV**
- 6 **Naša evangelizacija**
Frančišek in Cerkev
Ekološka vzgoja in duhovnost
- 14 **Členimo Vodilo**
19. člen
- 15 **Frančiškov svetni red**
Glasniki veselja in upanja – pokrajinski tabor
OFS na Vidmu pri Ptuj
Sveta Brigita Švedska
- 17 **Iz naših družin**
Slovo bratov kapucinov iz Maribora
Romanje KB Kamnik
Volilni kapitelj v KB Maribor, Sveta Marija
Znamenje Neba po Magdalen Gornik za
današnji čas za, mene za tebe za tukaj in sedaj
- 23 **800** **800-letnica**
2023-2026: Ena obletnica, organizirana
in slavljenja v več obletnicah
- 29 **Živi rožni venec - ŽETEV**
- 32 **Mladi Frančišku**
Srečanje bratstva FRAME in Pokrajinskega sveta
OFS Ljubljana
- 34 **Pravičnost in mir**
Molitev za mir
- 35 **Korenine in sadovi**
Življenje našega blaženega očeta Frančiška (4)
- 37 **Sveta dežela**
S »fičkom« v Sveto deželo
Nazareško svetišče in otomanski fermari
Občni zbor društva v Vrhpolju pri Vipavi
Novoletna Sveta dežela
Sveta dežela z novomašniki in srebrnomašniki
- 46 **Razvedrilo**
Sušenje sadja
Nagradna tematska osmerosmerka

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zbzf/revija_BF

Izdajatelj:
Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbzf/

Za založbo:
Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:
Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiškov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:
Aleš Porenta

Fotografije:
Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:
Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana

Naklada: 2.800

Naslov uredništva:
Ul. škofa Maksimilijana Drževiča 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Člani FSR nakazujte prispevke na:
Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;
sklic na 00 700-22.

ali

Člani ŽRV nakazujte prispevke na:
Založba Brat Frančišek,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 6100 0001 2574 166, Delavska hranilnica d.d.;
sklic na 00 700-22.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Dolgo vroče poletje se počasi poslavlja. Vročina, suša, požari, neurja, toča, ... vse to je zaznamovalo minule mesece. Bili pa so tudi mnogi prazniki, slovesnosti in praznovanja. Bilo je veliko hudega in veliko lepega, slabega in dobrega, svetega in grešnega.

V peti številki revije Brat Frančišek so razmišljanja povezana s Cerkvijo, ki jo je sv. Frančišek tako ljubil.

Rubrika *Frančiškova duhovnost* nam predstavlja razmišljanje o Cerkvi, ki ga je pripravila Doroteja Emeršič OFS.

V nadaljevanju najdete rubriko *Naša evangelizacija*, ki prinaša katehezo OFS o Frančišku in Cerkvi ter drugi del nagovora, ki ga je imel duhovni asistent pokrajinskega bratstva Ljubljana p. Silvin Krajnc OFM na Pokrajinskem taboru na Viču, 6. junija 2022, z naslovom: *Ekološka vzgoja in duhovnost*.

Členjenje vodila nam predstavi 19. člen, ki govori o miru.

Ne spreglejte kratke reportaže s pokrajinskega tabora OFS MB na Vidmu pri Ptuj, ki je potekal pod geslom: Glasniki veselja in upanja. Med znanimi člani OFS bomo tokrat srečali sv. Brigito Švedsko, ki je sozavetnica Evrope.

Rubrika *Iz naših družin* nam prikaže slovo bratov kapucinov iz Maribora, romanje krajevnega bratstva OFS Kamnik in pokrajinskega bratstva OFS Koper ter volilni kapitelj krajevnega bratstva OFS v MB – sv. Marija.

Rubrika *800-letnice* nam predstavlja praznovanje Vodila in Božiča v Grecciu.

V rubriki *Žetev* najdete nova razmišljanja in obvestilo o selitvi sedeža ŽRV na Brezje.

Tokratni prevod odlomka krajšega življenjepisa Tomaža Čelanskega je pripravil br. Jan Dominik Bogataj OFM, br. Miranu Špeliču OFM pa želimo čimprejšnje okrevanje po bolezni.

Nadaljujte s prebiranjem potopisa romanja v Sveto deželo s fičkom, najdete pa tudi predstavitev dogajanja v zgodovini nazareškega svetišča.

Želim vam prijetno branje in lepo pripravo na praznovanje sv. Frančiška!

Vse dobro!
br. Janez Papa

Glavni poudarki duhovnosti OFS

V letu 2022 v rubriki *Frančiškova duhovnost spremljamo razmišljanja ob glavnih poudarkih duhovnosti Frančiškovega svetnega reda. V četrti številki sta pred nami razmišljanji Doroteje Emeršič OFS na temo: Frančišek in Cerkev.*

CERKEV

Pred mnogimi leti, ko je bil župnik na Ptujski Gori pokojni p. Maks Klanjšek, je bilo na Gori srečanje zakonskih parov. Voditelji so nas prosili, da smo predstavili mož svojo ženo in žena moža. Vsi smo poudarjali predvsem lepe in pozitivne strani svojih zakonskih drugov. Na vrsto je prišel tudi p. Maks in vsi smo z zanimanjem prisluhnili, kaj bo povedal. Dejal je nekako takole: »Moja gospa pa je že zelo stara, a še vedno lepa, še vedno in vedno bolj jo ljubim. To je sveta Katoliška cerkev.«

Najprej sem se srečala s to Gospo ob svojem krstu, ko sem bila po milosti zakramenta sprejeta vanjo. Tega se seveda ne spomnim, saj je bilo to storjeno v prvih dneh mojega življenja in v veri mojih staršev. Za ta dar sem jim neizmerno hvaležna.

Kdaj pa sem se zavedala, da pripadam tistim, ki so »pridruženi Gospodu«? To zavedanje je počasi in nežno kapljalo v mojo dušo, kot jutranja rosa. Prvi spomin sega v zgodnje otroštvo, ko sem se srečala s patri minoriti, posebej s katehetom p. Martinom Vidovičem. Moj spomin na verouk se združi z trdnim zavedanjem, da nas je imel preprosto rad. Leta odraščanja niso bila običajna, saj se ne spomnim oddaljevanja od Cerkve, ampak vedno večje povezanosti: v mladinski veroučni skupini, pri cerkvenem

pevskem zboru, ob druženju s prijatelji, na duhovnih vajah, spomin na vse to priključuje hvaležnost, temu času bi lahko rekla osrečujoče ujčkanje v Gospodu.

Prvo resnejše zavedanje o veselnosti Cerkev je prišlo z udeležbo na otvoritvi koncila mladih v Taizeju leta 1975. Pretreslo me je do te mere, da nekaj časa po vrnitvi nisem mogla brati ničesar drugega kot Sveto pismo, vse drugo so bile »sme- ti«, nevredne, da bi jim posvečala svoj čas.

In potem odločitev za zakonski stan. Če je bilo prejšnje doživetje tisto, ki mi je odprlo širino veselnosti Cerkev, je bila odločitev in pot do tega zakramenta kot potapljanje v bazen zaupanja v Božjo voljo. Nadaljevanje je bilo v znamenju dvojine in kmalu množine ter je pomenilo krmarjenje med mnogimi čermi: pomanjkanjem časa, stiskami medosebnih odnosov, materialnimi problemi, prvimi resnejšimi razočaranji zaradi človeške pomanjkljivosti tistih, ki sem jih dotlej videla kot »popolne«. Vse to je pomenilo prevpraševanje o bistvenem. Komu pripadam, kaj je resnično vredno? Počasi je kapljalo zavedanje o tem, kaj je bistveno v skupnosti, ki jo imenujemo Cerkev. Če sem prej nekoliko prizanesljivo in kdaj tudi omalovažujoče gledala na stare gospe, ki so vztrajno molile pred sveto mašo in po njej, sem se začela zavedati, da pa morda te gospe izmolijo veliko milosti za tiste, ki s(m)o vpeti v hitenje, raztreseni, površni, preplašeni ... Ne da bi prav vedela kdaj, sem sama pristala med

njimi. Veseli me pa, da se mi je spoznanje o vrednosti teh stebrov Cerkev razodelo preden sem prišla do let, pri katerih se upravičeno prištevam mednje.

Vendar ni šlo tako hitro in enostavno. Prej so prišle še preizkušnje, ki so poglobljale studenec milosti: neozdravljiva bolezen otroka, ob kateri je bilo treba živeti v zaupanju, da Bog ve, kaj je dobro za nas, ob odraščanju otrok so se nizala vprašanja in odgovori niso bili vedno enoznačni. Ko pa je prišel čas odhoda mojega moža v občestvo svetnikov, se mi je odprla popolnoma nova dimenzija Cerkev. V Vodilu OFS, ki mu pripadam že skoraj 40 let, je tako lepo zapisano, da »se bo občestvo vernih v Kristusu in tistih, ki se ljubijo v Njem, nadaljevalo v

večnem življenju kot 'občestvo svetih'«.

Zaradi vseh teh spoznanj me več ne skrbi, kaj bo, ko so cerkve tako prazne - ne, niso, med nami je množica vseh, ki so bili pridruženi Gospodu v zemeljskem življenju in so združeni z njim v nebeški slavi.

Za konec pa bi želela z bralci podeliti milostna doživetja ob srečanjih z verniki z raznih koncev zemeljske oble, ob katerih sem strmela ob dejstvu, kako blizu smo si v duhu tisti, ki se zbiramo v tem občestvu. Kako enostavno se je bilo na mednarodnih srečanjih pogovarjati s Frančiškovi iz Južne Koreje, Brazilije, Ugande ... sploh ni bilo treba veliko govoriti, vedeli smo, kaj misli drugi. To je velikokrat sprožilo salve smeha.

Ali pa na Cresu: na predvečer transistusa sem se želela udeležiti slovesnosti v minoritski cerkvi. Stala sem pred cerkvijo in čakala, da se slovesnost začne. Prihitela je domačinka, ki je seveda nisem poznala. Oblatela me je nagajiva misel in sem jo nagovorila: »Dober večer, vi ste pa gotovo Frančiškova sestra ...« Debelo me je pogledala: »Kako veste?« »Na čelu vam piše ...« Nič ji ni bilo jasno ...

In zadnja izkušnja z romanja po Jakobovi poti v Kompostelo: soromar s Kitajske, katoličan, pripomni v pogovoru, v katerem sva se dotikala globin življenja: »Premalo se zavedamo, da naš dom ni tukaj, da smo ustvarjeni za nebesa!« Točno te besede je moj mož večkrat izrekel, če je krivulja vere, upanja in ljubezni nevarno drsela navzdol. In ko se to zgodi, je neprecenljiva zavest, da so nam bratje in sestre v tem velikem občestvu, tukaj in onstran, v oporo. In da našo Gospo, sveto in grešno, lepo in zgubano, stalno spremlja zagotovilo ljubeče prisotnosti njega, ki je »pot, resnica in življenje« (Jn 14,6).

Doroteja Emeršič OFS

GLAVNI POUDARKI DUHOVNOSTI OFS – kateheze OFS

Kateheze o duhovnosti OFS-a, ki so rdeča nit letošnjih številčk Brata Frančiška, so nastale na podlagi predavanja, ki ga je imel br. Amando Trujillo Cano TOR na usposabljanju narodnih duhovnih asistentov OFS in FRAMA 11. novembra 2019 v Rimu. Prvi del kateheze je tako izvleček iz predavanja.

Frančišek in Cerkev

Izvleček iz predavanja

Frančiška je leta 1205 v razpadajoči cerkvi sv. Damijana v Assisiju Križani s križa nagovoril: »Frančišek, pojdi in popravi mojo hišo, ki, kot vidiš, se podira« (2 Cel 10). Od začetka je Frančišek to razumel dobesedno, zato se je lotil zidarskih del. Kasneje pa je spoznal, da mu Kristus naroča obnoviti duhovno Cerkev.

Iz njegovega življenja in poslanstva lahko razberemo, da se je obojega lotil z veliko vnemo. Še več, imel je izrazit čut za Cerkev, čeprav se tega na prvi pogled ne vidi. V njegovih spisih ne najdemo znanstvene razprave o Cerkvi ali »ekleziologije«, vendar pa, čeprav v njih neposredno ne govori o skrivnosti Cerkve, ima ta tema osrednje in izstopajoče mesto v njegovi duhovnosti.

Frančišek si je nedvomno želel živeti svojo duhovnost v Cerkvi in jo je imel za edino okolje, v katerem je hotel slediti Jezusu in to Križanemu. Prav v tem je edinstven glede na druga srednjeveška krivoverska duhovna gibanja, ki so hotela obnoviti Cerkev z napadi od zunaj in življenjem izven nje.

Cerkev v Vodilu in Konstitucijah OFS

Vodilo, člen 22:

Krajevno bratstvo mora biti kanonično ustanovljeno. Tako postane osnovna celica celotnega reda in znamenje vidne Cerkve, ki je občestvo ljubezni. Krajevno bratstvo mora biti prednostno območje, kjer se razvija čut za Cerkev in duhovne poklice Frančiškovih bratov in sester ter spodbuja apostolsko življenje svojih članov.

Konstitucije, člen 14:

1. V zavesti, da je Bog hotel iz nas narediti eno ljudstvo in postaviti Cerkev za splošni zakrament odrešenja, naj si bratje in sestre prizadevajo v veri preiščevati o Cerkvi, o njenem poslanstvu v današnjem svetu in o svoji vlogi v njej. Sprejemajo naj izzive in prevzemajo odgovornosti, ki jim jih razodeva to preiščevanje.

2. Evharistija je središče cerkvenega življenja. V njej nas Kristus združuje s

seboj in med seboj kot eno telo. Zato naj bo evharistija središče bratskega življenja. Bratje in sestre naj se, čim pogosteje je mogoče, udeležujejo sv. maše. Spominjajo naj se spoštovanja in ljubezni sv. Frančiška, ki je v evharistiji živel vse skrivnosti Kristusovega življenja.

3. Naj sodelujejo v zakramentih svete Cerkve in naj se ne trudijo samo za osebno posvečenje, ampak pospešujejo tudi rast Cerkve in širjenje Božjega kraljestva. Sodelujejo naj pri živem in zavestnem obhajanju zakramentov v svojih župnijah, posebno pri krstu, birmi, zakonu in bolniškem maziljenju.

4. Bratje in sestre ter bratstva naj pazijo na navodila Obrednika glede različnih oblik liturgične molitve Cerkve, prednost pa naj dajejo molitvenemu bogoslužju.

5. Pravi častilci lahko častijo in molijo Očeta na vsakem kraju in ob vsakem času. Vendar naj se bratje in sestre trudijo

najti trenutke za tihoto in zbranost, da bi se posvetili izključno molitvi.

Sveto pismo – Mt 16,13-20

Ko je Jezus prišel v pokrajino Cezareje Filipove, je spraševal svoje učence: »Kaj pravijo ljudje, kdo je Sin človekov?« Rekli so: »Eni, da je Janez Krstnik, drugi, da Elija, spet drugi, da Jeremija ali eden izmed prerokov.« Dejal jim je: »Kaj pa vi pravite, kdo sem?« Simon Peter je odgovoril; rekel mu je: »Ti si Mesija, Sin živega Boga.« Jezus pa mu je dejal: »Blagor ti, Simon, Jonov sin, kajti tega ti nista razodela meso in kri, ampak moj Oče, ki je v nebesih. Jaz pa ti povem: »Ti si Peter in na tej skali bom sezidal svojo Cerkev in vrata podzemlja je ne bodo premagala. Dal ti bom ključ nebeškega kraljestva; in kar koli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih; in kar koli

boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih.« Tedaj je učencem naročil, naj nikomur ne povejo, da je on Mesija.

Razlaga

Nedvomno lahko rečemo, da je Frančiškov odnos do Cerkve paradoksalen. Po eni strani je Frančišek revolucionaren in se upre življenju, drži in miselnim tokovom, ki so bili takrat navzoči v Cerkvi in krščanstvu. Po drugi strani pa v njegovih spisih ne moremo spregledati vnetosti, skrbi in dejavnosti, da bi živel v popolni edinosti s to isto Cerkvijo. Kot vemo, je Frančišek glasno kritiziral Cerkev, hkrati pa jo je prosil za potrditev

Vodila. Ne gre samo za globoko premišljeno odločitev, ostati v Cerkvi, temveč potrjeno voljo, da bratje ostanejo vedno pokorni in podložni sveti Cerkvi.

Zakaj tako? Ne moremo izključiti »človeških« razlogov: strah pred odpadom ali krivoverstvom, želja, da Cerkev in družba sprejmeta njegov nov način evangeljskega in bratskega življenja, ki kaže na nove medčloveške odnose, in nenazadnje tudi »materinska naklonjenost« do Cerkve, ki ga je vse od začetka sprejemala in z ljubeznijo spremljala. Toda pravi razlogi za to so mnogo globlji: verski, teološki, še več, mistični. V prvi vrsti je to Cerkev s svojimi zakramenti (še posebej evharistijo), s svojo besedo in svojimi služabniki.

Frančišek razume Cerkev kot Božje ljudstvo in ne le kot hierarhijo. Ta Cerkev je zanj povezana s Cerkvijo, ki je že v večnosti. Vanjo smo vsi krščeni, zato je Frančišek v svoj način življenja povabil ljudi vseh socialnih in kulturnih slojev. Živo se zaveda, da smo sinovi in hčere istega Očeta, zato pa bratje in sestre med seboj ter z Jezusom.

Najbrž ne pretiravamo, če vidimo v bratskem življenju, ki ga zasnuje Frančišek, tudi kritiko tedanje Cerkve in družbe, ki sta bili preveč vertikalno zasnovani glede na časti in bogastvo (meščanstvo, plemstvo...). Frančišek z brati na nek način poudari horizontalni – bratski značaj Cerkve, da bi bili vsi Kristusovi bratje in sestre med seboj.

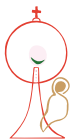
Frančišek je aktualen še danes. Morda bolj, kot si mislimo. Danes poznamo mnoga duhovna gibanja v Cerkvi. Različnost je bogastvo, a je toliko bolj potrebna tudi edinstvo. Edinstvo v različnosti. Cerkev je sprejela Frančiškovo karizmo in jo tudi zaščitila, da se ni razlila in razvojenela, da se je mogla ohraniti do današnjih dni. Ker pa današnja družba teži k samostojnosti in neodvisnosti, je lahko nevarnost »edino zveličavnega«, »pravega« in »bolj svetega« toliko večja. Tukaj nas zgled Frančiška poučuje, saj je v svoji duhovnosti razumel Cerkev kot skupnost vere in odrešenja. Svoj poklic in svojo karizmo je Frančišek razumel kot dar, ki ga naj živi *znotraj* Cerkve in *za* Cerkev.

Frančišek se zaveda slabosti Cerkve in navzočnosti »nevrednih« posvečenih oseb v njej, a kljub temu pokaže izredno spoštljiv odnos do »posvečenih rok«. Ne torej zaradi njih samih, temveč zaradi službe, ki jo vršijo. »Nato mi je Gospod dal in mi daje tolikšno vero v duhovnike, ki živijo po uredbi svete

rimске Cerkve, in to zaradi njihovega posvečenja, da se hočem zateči k njim, če bi me preganjali. In če bi imel tolikšno modrost, kot jo je imel Salomon, pa bi našel revne duhovnike tega sveta, nočem proti njihovi volji pridigati po župnijah, kjer bivajo. ... In nočem v njih videti greha, ker prepoznam Božjega Sina v njih in oni so moji gospodarji« (prim. 2 FOp 8-11). Ali ni tak zgled spoštovanja najgloblje izpraševanje vesti?

Frančiškov »napad« in taktika za spreobračanje drugih je »ponižnost in spoštovanje«. S služenjem in pričevanjem bomo lažje pridobili ljudi kakor pa s prepričevalnim pridiganjem; to je glavna moč, na katero lahko računamo v bodočnosti.

Cerkev je in bo ostala moralna sila družbe. Zato lahko razumemo napa-

de nanjo tudi kot najboljšo obrambo lastnega stanja (šibka vera, udobje, neudeležba obredov, strah, predsodki...). Bistveno poslanstvo in namen pa ljudje (včasih tudi namerno) spregledajo! Poznamo rek »Kdor nima Cerkev za mater, nima Boga za Očeta«, zato sklenimo to razmišljanje s primero Cerkev kot matere. Res je, da Cerkev zaradi svojih let ni več mladostna ter najlepša in ima tudi gube, a je mama, ki je edina, zato se je ne sramujemo in naj bo, kakršnakoli že je, tisto edino Božje okolje v katerem lahko zorimo za Boga.

Za osebni premislek

- ☞ Kakšno je moje doživljanje Cerkev v današnjem času?
- ☞ Kje vidim spremembe v Cerkvu skozi čas? Katere so pozitivne in katere negativne?

- ☞ Kje v Cerkvu vidim sebe?
- ☞ Ali Cerkev doživljam kot mater in kako se to odraža v mojem vsakdanjem življenju?
- ☞ Ali kot OFS naredimo dovolj za izpolnjevanje 22. člena vodila? Kje so še naše rezerve za izboljšave?

Molitev

Gospod Jezus Kristus, ustanovil si svojo Cerkev na zemlji, da bi v njej živel in nadaljeval svoje odrešilno delo. Zato si jo postavil za varuhinjo svoje resnice in za delilko milosti.

Hotel si, da je tvoja Cerkev velika družina Božjih otrok, edina, sveta, katoliška in apostolska. Za temelj si ji dal nepremagljivo skalo, ko si prvaku apostolov rekel: »Ti si Peter (Skala) in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala.«

Iz vsega srca se ti zahvaljujem za tvojo Cerkev. Hočem ji biti vedno zvest, jo varovati in braniti, kolikor bo to v moji moči.

Pomagaj svetemu očetu Francišku, svojemu namestniku, da bo v viharjih našega časa srečno vodil Cerkev po tvoji volji. Varuj vse vernike, podeli jim bogate milosti, da bodo lahko prestali nevarnosti, ki jim pretijo z vseh strani. Daj jim duha prvih

kristjanov, ljubezni, ki vse združuje v tvojem imenu, odločen pogum, ki z veseljem sprejema žrtve.

Daj, da bomo nekoč vsi prišli iz potujoče Cerkev v blaženo občestvo s Teboj in vsemi svetimi.

Amen.

Drugi del nagovora, ki ga je imel duhovni asistent PB Ljubljana p. Silvin Krajnc OFM na Pokrajinskem taboru na Viču, 6. junija 2022

Ekološka vzgoja in duhovnost

Človeštvo se sooča z zahtevnimi problemi, ki jih pred nas postavljajo podnebne spremembe. Zavedamo se, da je potrebno poglobiti zavest o skupnem izvoru, o medsebojni pripadnosti in prihodnosti ter spremeniti življenjski slog. Ljudje smo se znašli v vrtincu nakupovanja in nepotrebnih stroškov, ker nasedamo pritiskom neustavljivega porabniškega stroja. Na voljo je preveč ponudbe za pičle in šibke cilje. Sedanji svetovni položaj spodbuja občutek nestalnosti in negotovosti, ki rad pripelje do kolektivnega egoizma. Ko ljudje sebe postavijo v središče, se okrepi pohlep. Čim bolj je človeško srce prazno, tem več bi rado kupovalo, imelo in uživalo. Tako razpoloženemu človeku bo težko približati idejo o samoomejevanju in načinu življenja, ki temelji na preprostosti in skromnosti.

Pri skrbi za naš skupni dom bi starejši morali dati zgled mlajšim. Zakoni in pravila dolgoročno niso dovolj za omejevanje slabega vedenja, četudi obstaja nadzor. Le z učenjem trdnih vrtilin je mogoče pričakovati osebno zavezanost za ekološko ravnanje. Ko se nekdo z visokim standardom, ki mu omogoča večjo porabo in zapravljanje, raje nekoliko bolj obleče, kakor da bi prižgal gretje, to kaže, da je osvojil načela, ki razkrivajo njegovo skrb za okolje. Zelo plemenito je, če se obvezemo z drobnimi vsakdanjimi dejanji, s katerimi skrbimo za stvarstvo. Čudovito

pa je toliko bolj, če je vzgoja zmožna privedi mlade do tega, da se to spremeni v življenjski slog. Papež Francišek je zelo konkreten v svojih predlogih za vzgojo za skrb za okolje. Omenja izogibanje rabi plastičnih vrečk ali papirja, manjšo porabo vode, ločeno zbiranje odpadkov, priprava hrane v količini, ki jo bomo lahko pojedli, skrbno ravnanje z drugimi živimi bitji, uporabo javnega prometa ali prevažanje več oseb v vozilu, sajenje dreves, ugašanje nepotrebnih luči ...

Vzgajati je mogoče v šolah, preko sredstev obveščanja, ob katehezah in še kje, a najpomembnejša je družina, ki predstavlja središče kulture življenja. Družina skrbi za kvaliteto življenja, pozorna je na pravilno uporabo stvari, reda in čistoče, uči varovati vsa živa bitja. V družini se učimo prositi za dovoljenje, ne da bi postavljali pogoje, iskreno in spoštljivo rečemo »hvala« za prejete stvari, učimo se brzdati lakomnost in požrešnost, opravičiti se, kadar storimo kaj narobe. Ta drobna dejanja iskrene vljudnosti nam pomagajo tkati kulturo vzajemnega življenja in spoštovanja okolice. Ne smemo pozabiti tudi na dolžnost medsebojnega opozarjanja ob napakah, ki jih opazimo.

Stvar politike in različnih združenj je, da se trudijo za ozaveščanje ljudi. To nalogo ima tudi Cerkev, ki naj bi z vsemi razpoložljivimi možnostmi skrbela za ekološko spreobrnjenje. Kristjani nismo vedno sprejemali in razvijali bogastva, ki ga je Bog dal Cerkvu, bogastva, v katerem duhovnost ni ločena od telesa, niti od narave, temveč živi v občestvu z vsem, kar nas obkroža. Mnogi so brez volje in nočejo spremeniti svojih navad in se odpovedati razvadam. Ekološko se spreobrniti pomeni sprejeti poklic varuhov božjih del, pomeni priznanje

lastnih napak, pregreh ali zanikrnosti. S stvarstvom se je treba spraviti, za to pa moramo pretehtati svoje življenje in priznati, kadar s svojimi dejanji »žalimo« Božje stvarstvo. Ekološko spreobrnjenje pomeni tudi družbeno spreobrnjenje, saj ga vaze zagledan posameznik ne bo zmogel sam uspešno opraviti. Potrebno je povezovanje, mreža občestev, skupno nastopanje. Kristjani o svetu razmišljamo od znotraj in pri tem prepoznavamo vezi, s katerimi nas je Bog povezal z vsemi bitji. Darovi, ki so nam podarjeni, nas spodbujajo k ustvarjalnosti in nikoli niso razlog za iskanje lastne slave ali za neodgovorno gospodovanje.

Spreobrnjenju v pomoč bodo nekatera načela naše vere, ki govorijo, da vsaka stvar odseva nekaj Božjega in vsebuje sporočilo, ki ga je treba posredovati drugim. Bog je ustvaril svet in vanj vtisnil red in razgibanost, ki ju človeško bitje nima pravice prezirati. Bogati nas gotovost, da je Kristus povzel v sebi tvorni svet in da sedaj Vstali biva v slehernem bitju tako, da ga obdaja s svojo ljubeznijo in preseva s svojo lučjo.

Krščanska/Frančiškova duhovnost nas vabi k načinu bivanja, ki je sposobno veselja, ne da bi bili obsedeni z nebrzdano porabo. Nenehno naraščanje porabniških priložnosti raztresa srce in preprečuje, da bi cenili vsako stvar in vsak trenutek. Krščanska/Frančiškova duhovnost spodbuja k rasti v zmernosti; vrača se k skromnosti, ki nam omogoča, da uživamo v malih stvareh, da smo hvaležni za drobne priložnosti, ki nam jih ponuja življenje. Pri tem se ne oklepamo tega, kar imamo in ne žalujemo za tem, česar nimamo. To od nas zahteva, da se izogibamo gospodovanju in kopičenju užitkov. Zmernost

nas osvobaja. Ne pomeni manj življenja ali manj moči, ampak odpira možnost, da bolje izkoristimo vsak trenutek, se veselimo preprostih stvari. Mogoče je imeti malo potreb in kljub temu živeti bogato in ustvarjalno. Še posebno takrat, če uživamo v bratskih srečanjih, služenju, prostovoljstvu, ali pa se uresničujemo v glasbi in umetnosti, v naravi in v molitvi. Če želimo biti srečni, se moramo znati omejiti v nekaterih potrebah, ki nas omamljajo, in prav zato ostajamo odprti za številne možnosti, ki jih ponuja življenje.

Pri človeku, ki je pretirano navdušen nad možnostjo, da lahko gospoduje vsemu brez meja, se pomanjkanje skromnosti konča v škodo družbe in okolja. Ni mogoče zoreti v zdravi človečnosti in srečni zmernosti, če se čutimo povsem neodvisne, če iz svojega življenja izključujemo Boga in njegov prostor zaseda naš »jaz«. Poleg tega noben človek ne more zoreti v srečni zmernosti, če ni spravljen s samim seboj, če ne živi v miru. Človekov notranji mir je zelo povezan s skrbjo za okolje in skupno dobro. V nas ohranja sposobnost čudenja. Sveti Frančišek je bil mož miru in prav zato tako globoko povezan z vsem stvarstvom. Imel je čas za vsakogar, nam pa se dogaja, da hitimo, ker bi se radi počutili zelo zaposlene. Skrb za okolje nas vabi k premišljevanju o Stvarniku, ki živi med nami in ga je potrebno z malo truda odkriti in nanj pokazati. Jezus

nas je učil te drže, ko nas je vabil, naj opazujemo lilije na polju in ptice neba, ali ko se je ozrl v bogatega mladeniča, ki je iskal nekaj več, in ga je vzljubil. Bil je ves s človekom in tudi nam pokazal pot, kako premagati plahost, ki nas dela površne in neobvladljive porabnike.

Z drobno dobro navado izpričujemo svoj odnos do Stvarnika in stvari. To je molitev pred in po jedi. Spomni nas na našo življenjsko odvisnost od Boga, krepki hvaležnost za darove stvarstva, je izraz hvaležnosti tistim, ki te dobrine s svojim delom pridelujejo. Ta blagoslovljeni trenutek nas, četudi je zelo kratek, utrjuje v solidarnosti s ljudmi, ki nimajo vsakdanjega kruha.

Papež Frančišek, poudarja pomembnost ženske pri reševanju našega skupnega doma. 19. maja letos je nagovoril udeležence šole *Laudato si* in poudaril, da sta za seznanjanje z okrožnico potrebna »poezija in pogum«. In da se poezije v življenju ne naučimo iz knjig, ampak z delom in kontemplacijo narave. Izpostavil je, da so »ženske poklicane dati življenje«. »Danes gre za preživetje. Braniti naravo pomeni braniti poezijo stvarstva, pomeni braniti harmonijo. In ženske vedo več o harmoniji kot pa moški.« Lepo priznanje vam, drage sestre.

Sklep

Skrb za naravo je sestavni del življenjskega sloga Frančiškovega brata in sestre. Jezus nas je spomnil, da imamo Boga za našega skupnega Očeta in da nas to dela brate in sestre. Bratska ljubezen je vedno le dar, zato nas ta zastojnost spodbuja k ljubezni in sprejemanju vetra, sonca ali megle, čeprav se ne ravnamo po naši volji. Zato lahko govorimo o vesoljnem bratstvu. Spet moramo začutiti, da potrebujemo drug drugega, da smo odgovorni za druge in za svet in da se splača biti dober in pošten. V družbi, ki je močno zabredla v moralno krizo in se igra z etiko, dobroto, vero in poštenjem, smo Frančiškovi bratje in sestre poklicani, da z majhnimi koraki hitimo po poti ljubezni in ne izpustimo nobene priložnosti za prijazno besedo, nasmeh in še tako majhno dejanje, ki gradi mir, prijateljstvo, dobroto, veselje in srečo.

Zaželim si: »Mir in dobro, dobri ljudje!«

p. Silvin Krajnc OFM

24. junija 1978 je papež Pavel VI. potrdil novo Vodilo OFS in leta 2018 smo praznovali 40-letnico tega dogodka. Eden od rezultatov je tudi nova rubrika v Bratu Frančišku (in na spletni strani OFS) Členimo Vodilo, kjer so na kratko razloženi posamezni členi Vodila. Za razlage skrbi Mojca Špende OFS.

Člen 19

Mir — beseda, ki med nami nikakor ne velja več za samozremljivo, in prepričana sem, da prošnje za mir niso več izgovorjene zgolj mimogrede. Prav tako tema o miru ne sme manjkati v Vodilu, saj je bil sv. Frančišek njegov glasnik in graditelj. Prvi del člena namreč pravi:

Kot nosilci miru naj se zavedajo, da ga je treba neprestano graditi; z dialogom naj iščejo pota edinosti in bratskega razumevanja in naj zaupajo v navzočnost Božjega kvasa, ki je v človeku, in v preoblikovalno moč ljubezni in odpuščanja.

Mir je ena izmed najbolj željenih dobrin človeka in je nujen za človeštvo, vendar si večina ljudi zanj zelo malo prizadeva. Kar pomislimo na mnoge vsakdanje situacije doma, v službi, v cerkvi... Kako pogosto smo pripravljeni seči v roko sočloveku in mu zaželeli mir? In kakšno vrednost ima to, če desnemu sosеду pri maši sežemo v desnico, k levemu pa se niti ne obrnemo? Poglavitno na poti k miru je odpuščanje. V božjih očeh ima odpuščanje veliko vrednost. S tem dejanjem ljubezni si lahko pridobimo mnoge milosti in blagoslove. Kristus

je s svojim odpuščanjem in krvjo pridobil odrešenje ljudi. Po odpuščanju pa sledi še korak, ki nam ga Jezus narekuje v evangeliju in bi mu lahko rekli kar 'dejanje herojstva'; moliti za tiste, ki so nas prizadeli ali nam kaj hudega storili.

Konstitucije pa vabijo tudi k preventivi za mir. Opominjajo nas, brate in sestre OFS, ki smo lastniki kakšnih dobrin, da »v primernem času napišemo oporoko glede svojega premoženja«, da se tako izognemo preprirom, ki bi lahko nastali med našimi dediči. To so mogoče za koga neprijetne stvari, a jih je potrebno urediti, dokler je še čas.

Seveda pa lahko mir prinašamo tudi preko veselja in upanja. O tem nas nagovarja drugi del člena:

Oznanjevalci popolnega veselja naj ob vsaki priložnosti skušajo drugim prinašati veselje in upanje. Vcepljeni v Kristusovo vstajenje, ki daje pravi smisel sestri Smrti, naj z vedrim mirom čakajo na dokončno srečanje z Očetom.

To je sporočilo radosti, veselja in upanja, ki nas pripravlja na naš končni cilj; zreti si iz oči v oči s Sveto Trojico. Srečanje s smrtjo ne sme biti v nasprotju s programom članov OFS ali celo izključeno. Sestra smrt je Frančiška našla pripravljenega; o njej napiše celo zadnjo kitico v svoji hvalnici stvarstva: »Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti.«

Preden nam smrt odpre vrata prehoda na tisto stran, kjer nas čaka primerna nagrada za vse dobro, kar smo storili, je potrebno delati za to nagrado, in najlepše delo nas, članov OFS, je prinašati mir, povsod biti njegovi pospeševalci, začeni pri lastnem notranjem življenju. In z mirom so tesno povezani: radost, veselje in upanje.

Glasniki veselja in upanja – pokrajinski tabor OFS na Vidmu pri Ptuj

25. junij — dan državnosti — je dan, ki je znotraj Frančiškovih v mariborski pokrajini namenjen temu, da se dobimo (zadnja leta na Vidmu pri Ptuj) na pokrajinskem taboru. Letošnji je potekal pod geslom Glasniki veselja in upanja. Po Božji previdnosti sta bili glavni gostji s. Grazyna Mech in s. Dorica Sever, obe z instituta Frančiškank Marijinih misijonark (kako sta pristali za skupno mizo pa je zgodba, ki vam jo z veseljem zaupa s. Dorica Emeršič). Pogovor z njima je bil ena od osrednjih točk dneva. Le-tega smo začeli s sveto mašo, ki jo je vodil minoritski provincial br. Milan Kos, ki nas je v pridigi spodbujal, naj pogledamo, katere obleke (meščansko, viteško ...) moramo odvreči, da bi mogli slediti zgledu svetega Frančiška.

Po okrepčilu s kavico in sladkim sta nam obe sestri predstavili svojo

življenjsko pot in izkušnje, ki sta jih pri tem dobili. Posebej pa sta se nam prikupili s svojo medsebojno naklonjenostjo, preprostostjo in pristnostjo. Pogovor je vodil br. Jože, predsednik KB Videm.

Srečanje smo zaključili z običajnim Bratom ognjem — srečanjem v Frančiškovem parku, litanijami in zaključnim blagoslovom.

Hvala vsem navzočim, posebej bratstvu na Vidmu (patrom in sestram in bratom iz OFS) ter vsem, ki so kakorkoli doprinesli, da je dan izzvenel v res lepem, bratskem vzdušju.

Posnetek pogovora s sestrama in predstavitev inuitske dežele ter fotografije srečanja lahko najdete na spletni strani ofs.si.

Fani Pečar

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

Sveta Brigita Švedska

Sveta Brigita je bila rojena leta 1303 v visoki švedski plemiški družini kot hči Birgerja Perssona, guvernerja in deželnega sodnika v Upplandu, ter Ingeborg Bengtsdotter. Že kot majhna deklica je bila globoko predana Jezusu. Enajstletni ji je umrla mati.

Pri štirinajstih se je poročila z osemnajstletnim Ulfom. Tudi Ulf je bil predan služenju Bogu. Brigita je v srečnem zakonu rodila osem otrok, ena izmed njunih hčera je sveta Katarina Švedska. Na bogatem posestvu je vodila gospodinjstvo; zraven skrbi za številno družino je mislila na kopico bolnikov in revežev, ki jim je tešila telesno in duhovno lakoto. Delala je v kuhinji in pralnici, prijela za vsako delo. Bila je radodarna in gostoljubna, vsak dan je pogostila dvanajst revežev, ustanavljala bolnišnice, podpirala samostane; prispevala h graditvi cerkva in šol.

Leta 1335 je bila poklicana na dvor za upravnico. Tedanji kralj je bil njen veliko mlajši bratranec. Čeprav je slabotnemu in razuzdanemu kralju v brk povedala svoje mnenje in ga grajala, je včasih le poslušal njeno mnenje. Kljub temu pa njen vpliv ni bil tako močan, da bi stvari spremenila. Zato je zapustila dvor in se z možem odpravila na božjo pot v Santiago v Španiji. Šla sta peš z drugimi romarji. Tako sta obiskala še veliko božjih poti, med drugimi Assisi, kjer sta se priporočila sv. Frančišku, v Ortoni sv. Tomažu, v Amalfi sv. Andreju, v Beneventu sv. Jerneju, v Salernu sv. Mateju in na Monte Garganu sv. Mihaelu. Ko sta se vračala iz Kompostele, je njen mož Ulf hudo zbolel in kmalu nato umrl v

cistercijanskem samostanu Alvastra. Vdova Brigita je razdelila imetje med otroke in reveže.

Vdova je postala, ko ji je bilo 40 let. Po moževi smrti se je umaknila v cistercijanski samostan, leta 1346 pa je na posebno Božje povabilo ustanovila Red Svetega Odrašenika ali red brigitink, ki je posvečen spominu Jezusovega trpljenja in ima v svojem grbu pet rdečih plamenčkov, ki simbolizirajo pet Jezusovih ran. Sama ni nikoli postala redovnica, najbrž pa je bila tretjerednica. Skupaj s svojo hčerko Katarino je leta 1349 odpotovala v Rim, kjer je postala svetovalka kraljev in papežev. Zelo zavzeto je svetovala papežem, naj zapustijo Avignon in se vrnejo v Rim.

Tik pred smrtjo je poromala v Sveto deželo, kjer je na vsakem svetem kraju doživela videnje Jezusovega delovanja in doživetij. Brigita je umrla v Rimu 23. julija 1373. Za svetnico je bila razglašena leta 1391, v času papeža Bonifacija IX, pred nekaj leti pa jo je papež Janez Pavel II. razglasil za sozavečnico Evrope.

Slovo bratov kapucinov iz Maribora

Avgusta letos se je zaprl kapucinski samostan v Mariboru, hkrati pa je tudi župnija svetega Jožefa prešla iz njihovih v roke škofijskih duhovnikov. Čeprav so se župljani na slovo pripravljali vse leto, ni bilo zaradi tega nič manj boleče in med zadnjo »kapucinsko« mašo, v soboto, 13. avgusta 2022, se je marsikomu zadržnilo grlo in orosilo oko. Malo čez sto let delovanja (kapucini so ob cerkev svetega Jožefa v Mariboru prišli leta 1919, leta 1940 pa so prevzeli upravljanje takrat nove župnije na Studencih) je pustilo marsikateri spomin in spletlo marsikateri odnos.

Ob slovesu je brate v rjavem (zadnje leto sta bila v samostanu br. Matej Nastran in br. Marjan Marucelj) nagovoril

br. Slavko Žižek OFS. Njegov nagovor lahko preberete spodaj.

Vodenje župnije, ki je sedaj v upravi škofije, je po odhodu prevzel g. Stanislav Slatinek. Nadenj, nad celotno župnijo in seveda nad brate kapucine kličemo obilje Božjega blagoslova.

Dragi provincial pater Primož, dragi patri kapucini, drago župnijsko občestvo!

Pater provincial nam je v pismu zahvale omenil nasprotja, ki jih Stara zaveza omenja v knjigi Pridigar in so sestavni del našega življenja. Že naštetim je dodal še: »Je čas prihoda in čas odhoda.«

Župljani župnije sv. Jožefa se danes žal soočamo s tem slednjim. Dobrih sto let sobivanja Studenčanov in kapucinov v primerjavi z 2000 leti morda res ni ve-

liko, je pa vendar tolikšno in dovolj, da ste se nam, dragi patri, ukoreninili v naša srca, pa tudi v srca mnogih Mariborčanov in ljudi v mariborski nadškofiji. Ne zgolj na marsikaterega, prav na vsakega od vas imamo še živ spomin, pa čeprav je ta morda le iz pripovedovanja, ki so ga podajali starejši mlajšim. Ne morem se premagati, da ne bi danes naštel po spominu imena patrov, ki so pastirovali pri Sv. Jožefu in skupaj z nami in našimi že pokojnimi brati in sestrami gradili oltarno občestvo ter s tem priklical predse nam znane in ljube obraze.

P. Vigilij Alt – sem njegov krščenec, p. Joahim Kunšek, p. Dominik Gornjak, p. Ludvik Vodišek, p. Gabrijel Recek, p. Rafael Jenko – sprejel me je med ministrante, p. Bernard Jauk – duhovni oče mnogim, p. Placid Prša, p. Rudolf Štrucl, p. Hilarij Felicijan – veliki romar, p. Miha Sekolovnik, p. Jože Kunšek, p. Pavel Košir, p. Vinko Škafar – beseda je prešibka, da bi lahko izrazil njegovo ljubezen do župnije, p. Primož Kovač, p. Stefan Kožuh, p. Simon Rupnik, p. Jaroslav Knežević, p. Jurij Štravs, p. Marjan Marucelj, p. Matej Nastran, domačin p. Robert Podgoršek in seveda še mnogi drugi; to so imena teh, ki so samo v zadnjih šestdesetih letih skupaj z nami sobivali v slogi in ljubezni, se z nami veselili novih življenj in mnoge naše brate in sestre pospremili v večnost. Prav za vsakega smo Bogu hvaležni, da smo ga imeli. Ponosni in veseli smo, da smo bili v kapucinski župniji in da ste nam približali sv. Frančiška Asiškega in njegovo duhovnost ter da smo tako lahko od blizu doživljali kapucinsko karizmo.

Če iz Pridigarja sam dodam še to: »Je čas jokanja in čas smejanja«, potem za nas sedaj velja to prvo. A žalosti in solz ne bomo utapljali v jezi, ampak jih

bomo dali na oltar pred sv. Jožefa kot zahvalno daritev za vse dobro, kar smo v teh letih imeli in s prošnjo, da naj vas, dragi kapucini, dobri Bogec varuje in blagoslavlja, kjerkoli že boste in naj vas obdari z mnogimi novimi duhovnimi poklici. Mi, Studenčani, mi Jožefovi, vas ne bomo nikoli pozabili in vam obljublamo, da bomo za vas molili.

Kot ministrant z največ opravljenimi urami ministriranja v župniji vam kličem: strežite nam še kdaj, bodisi kot misijonarji, pridigarji ali spovedniki. Spominajte se tudi vi nas v molitvah. Frančiškov svetni red še naprej računa na vašo duhovno asistenco in nena zadnje kot župljan brez najmanjšega smisla za glasbo lahko potrdim, da bo ob vaših obiskih s kora slišati še posebej radostno petje. Vrat za vami ne bomo zaprli. Pustili jih bomo priprta. Tako ali drugače boste zmeraj dobrodošli. Mor-da pa se še kdaj vrnite. Saj veste, čudna so pota Gospodova. V tem primeru bom z veseljem vrnil napis »KAPUCINI« na pročelje župnijskega doma. In ne pozabite, dobro je biti prijatelj s sv. Jožefom.

Bog vam povrni za vse dobro, Bog vas živi in blagoslovi! Hvala vam!

Slavko Žižek OFS

Romanje KB Kamnik

Smo skupina Frančiškovih bratov in sester iz Kamnika in okolice. Predzadnjo soboto v aprilu smo obiskali grob našega dragega duhovnega voditelja Lavrencija Anžela, patra, pokopanega na pokopališču pri Sveti Trojici v Slovenskih goricah. Prišla je pomlad, ki na vseh področjih življenja razgrinja svoja čuda, prišla je s potoki šumečimi, z rožami rdečimi. Pater Lavrencij pa počiva v grobu v domačem kraju, ki ga je nadvse ljubil, prav tako ljudi in njihove običaje. Ljudje so ga spoštovali, onikali, in imeli radi. Pogosto jih je obiskoval. Mi pa smo na njegovem grobu prižgali svečo, se ga spomnili pri sveti maši in zanj molili. Pater Lavrencij je bil blag človek, globoko veren in k skupini je prihajal dobro pripravljen v tematiki, ki nam jo je posredoval. Pogosto nas je obdaroval z bonboni Ricola. O ljudeh, ki so izstopali iz običajnega kroga ljudi je pogosto rekel: »To so posebni ljudje, ki zahtevajo posebno ravnanje.« Imel

je še eno dobro lastnost: nikoli se mu ni mudilo. Za vernike je imel vedno čas. Pri pridigi je poglobljeno razlagal berila, evangelije, psalme in vernike napolnil z mirom, ki je segal še v prihodnji teden. Bil je obliž miru za sedanji nemir in hitenje današnje družbe. Po postanku in molitvi ob grobu smo imeli mašo v cerkvi Svete Trojice. Po maši nas je pater Bernard povabil v samostansko knjižnico in samostan ter nam oboje predstavil iz časovnega, vsebinskega in umetniškega vidika.

Tudi agape ni manjkalo. Privoščili smo si ga v prijetni štajerski gostilni.

Kar prehitro je minil lep dan v druženju.

Sestre in bratje KB Kamnik

Volilni kapitelj v KB Maribor, Sveta Marija

Na nedeljo Svete Trojice (12. junija 2022) so v KB Sveta Marija, Maribor, ki se dobiva pri frančiškanih pri baziliki Matere usmiljenja v Mariboru, praznovali volilni kapitelj. Sestre in brate je ob tej priložnosti nagovoril p. Boris Markež. Sicer sta pa kapitelj vodili s. Andreja Štunf in s. Fani Pečar s pokrajinskega nivoja. Po štirih letih, kolikor je zaradi korone trajal mandat prejšnjega sveta, je le-ta predal služenje novoizvoljenim sestram in bratom.

Svet KB sedaj sestavljajo:

- ☞ predsednica
s. Suzana Markovič,
- ☞ podpredsednik
br. Janez Štruel Rojko,
- ☞ tajnica:
s. Gordana Gašperin,
- ☞ blagajničarka:
s. Zofka Hegediš,
- ☞ odgovorna za vzgojo:
s. Gordana Gašperin,
- ☞ bratska animatorka:
s. Suzana Markovič.

Hvala vsem, ki ste skrbeli za bratstvo pretekla leta, in obilo Božjega blagoslova sestram in bratom, ki svoje služenje (še ali ponovno) začinjajo.

Darovi za revijo Brat Frančišek april '22 - majj '22 = 830 € Bog povrni!

10,00 €	Peneš Marjan, Bizjak Frančiška, Pecjak Jožefa
20,00 €	Lovrec Darko, Peternej Brigita, Naglost Marko, Ana Marija Ulaga, Toman Vanda
30,00 €	Ličen Anica, Peternej Brigita, Danica Šebanc, Hodak Primož
50,00 €	Simončič Katja, Klemen Verdeber
80,00 €	KB OFS Podnanos
130,00 €	OFS sv. Jožef
270,00 €	Zupnija Zg. Tuhinj

Znamenje Neba po Magdaleni Gornik za današnji čas za, mene za tebe za tukaj in sedaj

PB FSR Koper je bilo 20. avgusta 2022 poklicano, da sliši ta znamenja, prav na kraju dogodkov samih, to je na Gori pri Sodražici in pri Fari na Blokah.

Magdalena je že v času svojega življenja sama napovedala da bodo njena videnja Boga in mistična doživljanja aktualizirana šele čez šest rodov po njeni smrti. Torej naj ponovim, da razumem, da **je njeno življenje Bog namenil prav za nas za ta prostor in ta čas.**

Ob 11:10 sveta maša na Gori pri Sodražici pri Mariji Snežni

Br. Luka Modic, nas je v nagovoru pri sveti maši, naravnal na nekaj najpomembnejših premislekov za ta dan:

Pomembnost življenja v skupnosti, bratstvu, povezanosti. Kot pravi Luka v nagovoru: »vedno je dobro imeti nekaj žlahte v bližini«.

Pomembnost usklajenosti učenja in življenja. Tisto kar učimo naj tudi živimo. Jezus Kristus je svoje učenje končno tudi potrdil z dejanjem žrtve na križu.

Iz življenja Magdalene Gornik je izpostavil pomen sporočil, ki sledijo iz njenih zamaknjenj in mističnih doživljanj, ki so se pričela na god sv. Klare, to je 11. avgusta 1848.

V zamaknjenju 20. septembra 1848 Magdalena sliši Božji glas: »**Tukaj sta dve poti. Lahko greš po desni ali levi. Pazi le da v jamo ne padeš.**«

Glavno sporočilo, ki ga Bog daje po Magdaleni Gornik, **je usmerjeno na človekovo osebno zveličanje.**

Prvo in za začetek najpomembnejše, je treba vzeti na znanje, da gre za osebno odločitev po kateri poti bomo hodili, po levi ali desni, po široki ali ozki cesti. Svoboda ki nam jo daje Bog, pomeni najvišji nivo odgovornosti do nas samih in drugih.

Magdalena Gornik v enem od stanj zamaknjenja med drugim pravi: »**Skrbite za duše, o kam bodo prišle. Ohranite vero ... Vi le za časno skrbite, na večnost pa pozablajte. Bodite ponižni. Potrpajte tukaj zakaj tam se ne bo dalo več pomagati.**«

12:00 Angelovo češčenje na grobu Magdalene Gornik je vodila sestra Silva Valič (KB Nova Gorica)

13:00 Kapelica v Janežih, kjer je Magdalena Gornik pogosto molila in imela videnja

13:30 Takoj potem ko je br. Marjan spovedal še zadnjo romarsko dušico in smo bili že vsi pod varno streho vozil **se je ulil dež kot iz škafa**, kot se temu lepo reče v ljudskem jeziku.

14: 00 Kosilo iz popotne torbe pri Gasilcih v Novi vasi na Blokah

15:00 Obisk cerkve sv. Mihaela, liturgije Matere božje po porcijunkulskem napevu Sv. Nadangel Mihael brani nas v boju zoper zalezovanje hudobnega duha.

17:00 Okrepljeni z lepoto doživitega dneva, spet doma

Lepota nas dviga k Bogu, HVALA! vsem romarjem, da smo lepoto življenja Magdalene Gornik, lahko doživeli v skupnosti bratstva. Hvala vsem za vse sodelovanje in pomoč pri poteku romanja.

Gasilskemu društvu Nova vas na Blokah za pristrčno gostoljubnost in lepo srečanje;
Duhovniku g. Francu Bizjaku za razpoložljivost cerkve Marije Snežne na Gori;
Duhovniku g. Simonu Virantu za razpoložljivost Cerkve Sv. Mihaela pri Fari;
Kristini za čudovito glasbo preko celega dneva;
br. Marjanu za svete spovedi,
br. Marjanu za somaševanje;
br. Luku za napotke ki vodijo v nebesa;
sestri Mojci (FMM) in Geržini (FMM) za njuno prisotnost in karizmo posvečenega življenja;
Lojzki Fučka in Mariji Vrtovec za vsaj 10 verzij seznama romarjev;
mojemu možu Borisu, ki kuha kosilo, medtem ko jaz pišem te vrstice.

Barbara Furlan OFS

2023 — 2026: Ena obletnica, organizirana in slavljen v več obletnicah

Leta od 2023 do 2026 bodo namenjena slavljenju petih sedemstoletnic povezanih s svetim Frančiškom. Koordinacijski odbor, ki je bil za to ustanovljen, je pripravil predlog za praznovanje in tega v letošnjih številkah Brata Frančiška predstavljamo. Tokrat so pred nami smernice praznovanja za leto 2023, ko bosta v ospredju **Vodilo in dogodek v Grecciu**.

Praznovanje Vodila 1223 – 2023

Besedila

Potrjeno Vodilo 1.1, FI 190; Vodilo svete Klare 1.1, FI 1716; Vodilo bratov in sester tretjega samostanskega reda 1.1; Vodilo bratov in sester Frančiškovega svetnega reda 2.4, Oporoka 14-15, FI 206-207; Neznani Peružan 11, FI 516.

Vsi člani Frančiškove družine izpovedujejo eno Vodilo, ki postane oblika življenja, in je sestavljena iz služenja evangeliju. Praznovanje Potrjenega Vodila nas spominja, da je za Frančiška Asiškega bilo jedro Vodila evangelij, kot trdi v svoji oporoki: »Ko mi je Gospod dal brate, mi ni nihče pokazal, kaj moram storiti. Toda sam Najvišji mi je razodel, da moram živeti po vzoru svetega evangelija. In jaz sem dal na kratko in preprosto zapisati in gospod papež mi je potrdil.« (Oporoka 14-15, FI 206-207). Molitveno poslušanje besed Jezusa Kristusa ga vodi, da skupaj s prvimi brati vzklikne: »To je to, kar hočem«.

In blaženi Frančišek pravi: »To bo naše Vodilo« (Neznani Peružan 11, FI 516).

Noben član Frančiškove družine ne služi Vodilu zasebno, ker je poklican živeti evangelij v bratstvu. Ne smemo pozabiti, da je Frančišek sestavil potrjeno Vodilo v določenem obdobju svojega življenja, v katerem se je moral soočiti z različnimi napetostmi in krizami na ravni bratstva, pa kljub temu ni opustil preroškega življenja kot brat vseh in vabi

k temu tudi nas, da delamo tako. Cerkev danes, ko spodbuja svojo sinodalnost in občestvo, opozarja na lik Frančiška Asiškega kot vzor bratstva, ko ga kliče za »svetnika bratske ljubezni« (Vsi smo bratje 2), zaradi njegovih besed in dejanj, ki lahko tudi po 800 letih osvetlijo pot skupnosti, ko si prizadeva biti Cerkev na izhodu, sinodalna, tista, ki prisluhne vsem, ki je blizu najmanjših, nosilka dobre novice, ki ima moč, da napolni z veseljem in pomenom življenja tistih, ki jo sprejemajo (prim. Evangelii gaudium 21).

Praznovanje Potrjenega Vodila kot Frančiškova družina je priložnost za boljša poznanstva, za spodbujanje druženja in zaupanja med nami, za odkrivanje pomena skupnega sanjanja in odkrivanje novih evangeljskih načinov, ki nam bodo omogočili, da postanemo odprto bratstvo in na koncu ustvarjalci nove kulture, kulture srečevanja in družabnega prijateljstva - bratstvo, ki želi doseči vsakega člana družbe, »vsakega z bogastvom njegove vere ali njegovih prepričanj, vsakega z lastnim glasom, vse brate!« (Vsi smo bratje 8).

Naš obstoj v Kristusu

»**Vodilo** in življenje manjših bratov je spolnjevanje svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa« (Potrjeno pravilo 1,1, FI 190).

Cilj

Ljubiti in vedno bolj poznati Vodilo, ki smo se mu zaobljubili.

Dejavnosti

- ☞ Potrditi mesto, ki ga v našem življenju zavzemata evangelij in Vodilo, ki smo se mu zaobljubili.
- ☞ Uporabljati odlomke našega Vodila za obogatitev molitvenega življenja.
- ☞ Nenehno se soočati z našim Vodilo, da bo osvetlilo naše osebno in bratsko razločevanje.

Naše medosebno sestrinstvo in bratstvo

» ... zakaj če mati hrani in ljubi svojega telesnega sina, koliko bolj mora vsakdo ljubiti in hraniti svojega duhovnega brata.« (Potrjeno Vodilo 6,8, FI 193).

Cilj

Odkriti temeljni pomen Vodila za ohranjanje in negovanje bratskega življenja.

Dejavnosti

- ☞ Organizirati študijske dni in razmišljanja o našem Vodilu, da bi

skupaj, v bratstvu iskali najprimernejši način, da bi ga udeleženi v naših vsakodnevnih aktivnostih.

- ☞ Spodbujati prostor za srečanja, ki nam bodo omogočila izboljšati kakovost odnosov v naših družinah, naših bratstvih, na delovnem mestu itd.
- ☞ Spodbujati pobude skupaj z drugimi člani Frančiškove družine, ki spodbujajo medsebojno spoznavanje in krepijo bratsko skupnost.

Naše življenje v skupnosti

» ... da bomo vedno pokorni in podložni tej sveti Cerkvi ter stanovitni v katoliški veri živeli v uboštvu in ponižnosti ter po svetem evangeliju našega Gospoda Jezusa Kristusa, kar smo trdno obljubili.« (Potrjeno Vodilo 14,8, FI 195).

Cilj

Povrniti smisel pomembnosti našega načina življenja po Vodilu v Cerkvi, spodbujati bratstvo in sinodalnost kot cerkvena sloga.

Dejavnosti

- ☞ Preverjanje, koliko nas naš način življenja po Vodilu, ki smo se mu zaobljubili v Cerkvi, spodbuja k opravljanju našega pastoralnega in apostolskega delovanja v občestvu s krajevno in občo Cerkvijo.
- ☞ Sodelovati na sinodalni poti, ki smo jo začeli v naših lokalnih Cerkvah, ceniti raznolikost darov in karizem Svetega Duha, ki spodbuja dobrobit celotne človeške družine.
- ☞ Kjer je mogoče, obnoviti javno zaobljubo našemu Vodilu.

Naše življenje v svetu

»Svojim bratom pa svetujem, jih opominjam in spodbujam v Gospodu Jezusu Kristusu, naj se ne prerekajo in prepirajo (prim. 2 Tim 2,14), kadar hodijo po svetu, in naj ne sodijo drugih.« (Potrjeno Vodilo 3,10, FI 192)

Cilj

Izhajajoč iz našega pričevanja o bratstvu in majhnosti v našem življenju po Vodilu, sodelovati pri povezovanju znotraj družbe in institucij, ki se povezujejo.

Dejavnosti

- ☞ Spodbujati aktivnosti za krepitev odnosov med člani krščanskih skupnosti, pa tudi med skupnostmi in drugimi družbenimi in verskimi

skupinami, ki podpirajo vzdušje srečevanja in prijateljstva.

- ☞ Vrednotiti evangelijsko moč kulturne in umetniške dediščine, ki je prisotna v Frančiškovi družini, tako da postane priložnost za srečanje in dialog v sodobni družbi.

Praznovanje Božiča v Grecciu 1223 – 2023

Besedila

Prvi življenjepis Tomaža Čelanskega 84-87, FI 292-293; Opomin I, 16-21, FI 198; Pismo celotnemu redu 26-29, FI 145; Molitveno bogoslužje Gospodovega trpljenja, Psalm XV, FI 113.

Ko Tomaž Čelanski pripoveduje o praznovanju božiča v Grecciu, se sklicuje na motive, ki so Frančiška Asiškega vodili k postavitvi jaslíc in praznovanju evharistije v jami. Ubožec se je ustavil v Grecciu, ker je želel doživeti resničnost učlovečenja, to je preprostost, uboštvo in ponižnost Sina Boga, »ki je z največjo in neizrekljivo ljubeznijo dal samega sebe za hrano« (Prvi življenjepis Tomaža Čelanskega 87, FI293). Enako dinamiko najdemo v konceptu evharistije. Frančišek nas namreč ne vabi le k gledanju s telesnimi očmi, ampak opazujemo z očmi duha ponižnosti konkretnost božje ljubezni, ki je dana v evharistiji: »Glejte, vsak dan se poniža, prav tako kot takrat, ko je "s kraljevskega prestola" (Mdr 18,15) stopil v telo Device. Vsak dan pride k nam v ponižnosti. Vsak dan stopa iz Očetovega naročja na oltar v duhovnikove roke.« (Opomin I, 16-21, FI 198).

Obhajanje obletnice božiča v Grecciu kot Frančiškova družina je vabilo, da se ustavimo pred skrivnostjo učlovečenja

in razmišljamo o veličini božanske ljubezni do človeštva. Božji Sin postane tudi Sin človekov, postane eden izmed nas, naš brat (prim. Drugo pismo vernim, 56, FI 141). Naša vera v učlovečenje nas spodbuja, da odkrijemo semena Besede (semina Verbi) v vsaki kulturi in sodobni družbi, tako da seme daje razcvet človeštvu, ki je tam. Poleg tega nas spodbuja ne le k obrambi življenja ampak tudi da postanemo orodje življenja in človečnosti v naših družinah in bratstvih, dokler ne doseže tistih, ki ne veljajo več za ljudi, ampak za odpadke družbeni. Konkretnost, s katero je obhajal Frančišek Asiški skrivnost učlovečenja v Grecciu, nas vabi, da si povrnemo zavest, »da prinašamo dobrino, ki nas napravi bolj človeške in nam pomaga k novemu življenju. Ničesar boljšega ne moremo predajati naprej drugim.« (Veselite evangelija 264).

Na božični dan je Ubožec skupaj z brati molil: »To je dan, ki ga je naredil Gospod; radujmo in veselimo se ga (Ps 117,24). Zakaj najsvetejše ljubljeno dete nam je dano in rojeno je bilo za nas na poti in položeno v jaslíc: saj zanj ni bilo mesta v prenočišču« (Molitveno bogoslužje Gospodovega trpljenja, psalm XV, 6-7, FI 113).

Obeleževanje obletnice jaslíc v Grecciu vabi ne le k razmišljanju o tem kakšno mesto zaseda Jezus v naših srcih, ampak tudi ali obstaja mesto v njem tudi za tiste, s katerimi se je želel poistovetiti: »Kar koli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.« (Mt 25,40). Kristus Jezus je s svojim učlovečenjem odpravil vse razdalje, ki so ga ločile od človeštva in nas vabi, da storimo enako, da se zblížamo s sestrami in brati, da jih sprejmemo, da se jih dotaknemo z usmiljenjem, kot nas

uči nauk Cerkve: S preprostostjo tega znamenja je sveti Frančišek dosegel veliko delo evangelizacije [...] Na poseben način so jaslíc vse od frančiškanskega začetka povabilo, da bi »čutili« in »se dotaknili« uboštva, ki ga je Božji Sin izbral zase v svojem učlovečenju. Na ta način je prisotno implicitno povabilo, da bi mu sledili po poti ponižnosti, uboštva, razlastitve, ki od Betlehemske jaslíc vodi na križ. Gre za poziv, da bi ga srečali in mu z usmiljenjem služili v najbolj pomoči potrebnih bratih in sestrar (prim. Mt 25,31-46). (Apostolsko pismo Admirabile signum – O pomenu in vrednosti jaslíc 3).

Naš obstoj v Kristusu

»Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina.« (Jn 3,16)

Cilj

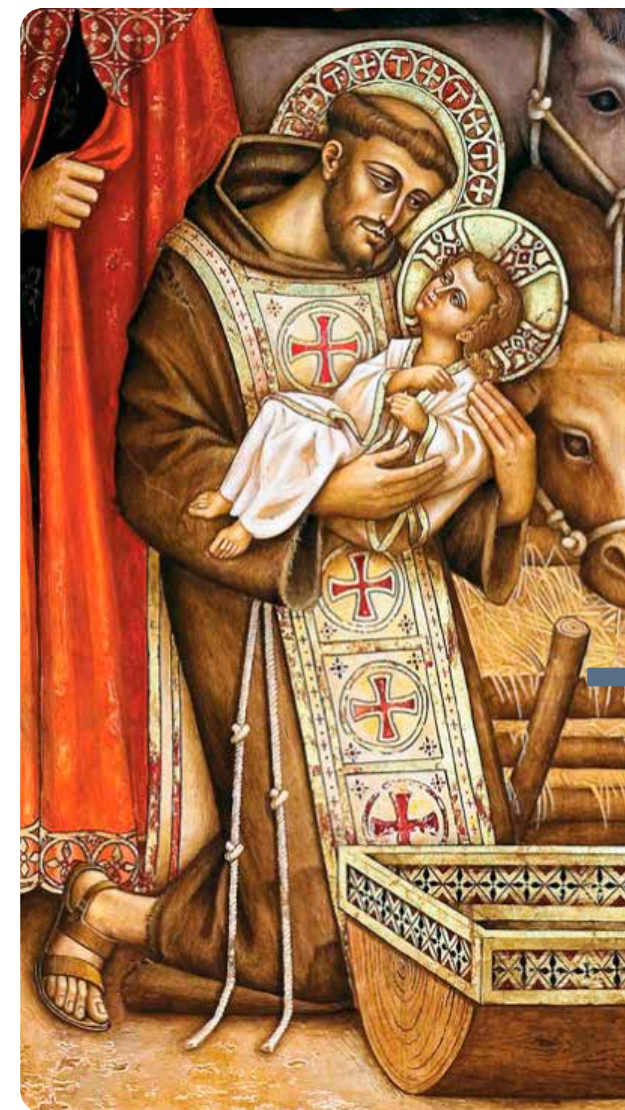
Obnoviti svoje versko življenje, da bi postalo še bolj utelešeno in konkretnije.

Dejavnosti

- ☞ Povrniti zavest, da je vsakdanje življenje s svojimi radostmi in težavami, privilegirano kraj za srečanje z Gospodom.
- ☞ Zagotoviti potrebno pomembnost liturgičnemu in zakramentalnemu življenju, za napredek življenja v veri.
- ☞ Preveriti, kako obhajamo božič in druge liturgične praznike, da bi videli, ali odsevajo preprostost, revščino in ponižnost, ki jih je sveti Frančišek Asiški želel.

Naše medosebno sestrinstvo in bratstvo

»Pomislí, o človek, s kakšno odliko te je obdaril Gospod Bog, ko te je ustvaril

in odlikoval po podobi svojega ljubljene Sina glede telesa in po podobnosti glede duha (Opomin V, 1, FI 199).

Cilj

Povrniti celovit, nedeljen pogled na človeško bitje in njegovo temeljno vzajemnost (recipročnost) ženske in moškega.

Dejavnosti

- ☞ Preveriti, če izobraževalni programi v naših bratstvih spodbujajo k doseganju celovitih vzgojnih procesov, s humanega, duhovnega in medosebnega vidika.
- ☞ Spodbujati konkretne pobude, ki prispevajo k preseganju vsake oblike nasprotja med ženskimi in moškimi, med laiki in duhovniki ter posvečenimi osebami.

Naše življenje v skupnosti

» Pozdravljena, Gospa, sveta kraljica, sveta Božja mati Marija, ki si postala devica Cerkev.« (Pozdrav Blaženi Devici Mariji 1, Fl 92).

Cilj

Živeti v svoji majhnosti pripadnost Cerkvi.

Dejavnosti

- ☞ Preveriti, če naša pastoralna služba odraža v cerkvenih skupnostih materinsko razsežnost Cerkve in koliko sta zanjo značilni ponižnost in uboštvo, ki se oznanjata v učlovečenju in evharistiji.
- ☞ Ponovno razmisliti o našem načinu obhajanja evharistije, da bo pristno

živeta kot začetek in vrh krščanskega življenja in vir tovarištva in bratstva.

- ☞ Prinesti materinsko bližino Cerkve našim sestram in bratom, ki se nahajajo na obrobjih naših cerkvenih skupnosti.

Naše življenje v svetu

»Naredimo človeka po svoji podobi, kot svojo podobnost!« (1 Mz 1,26)

Cilj

Ljubiti in služiti vsakemu človeškemu bitju ter spodbujati njegovo dostojanstvo bitja, ki je ustvarjeno po božji podobi in sličnosti.

Dejavnosti

- ☞ Ustvariti prostore za razmislek in razprave v korist dostojanstva vsakega človeškega življenja, kar bo vodilo v zaposlenost za zaščito življenja od spočetja do naravne smrti.
- ☞ Spodbujati dejavnosti za zaščito pravic žensk.
- ☞ Pomagati staršem, ki se težko preživljajo in vzgajajo otroke.
- ☞ Pomagati različnim sprejemnim centrom za sirote, otroke z ulice, mlade, ki so podvrženi kakršni koli vrsti odvisnosti itd.

Živi rožni venec

za edinstvo Cerkve, nove duhovne poklice, svetost in stanovitnost poklicanih

ŽETEV

za molivce Živega rožnega venca, ki molijo za edinstvo Cerkve, nove duhovne poklice, svetost in stanovitnost poklicanih

Drage molivke in dragi molivci Živega Rožnega Venca!

Mesec september je mesec, ko na začetku le tega molimo po škofijah za

nove duhovne poklice. Letošnja »žetev« v Sloveniji je bila pičla, a bila je. Bogu hvala! Štirje novi duhovniki so tako poslani v vinograd Cerkve v Sloveniji. Naj jih po naših molitvah varuje priprošnja Marije Pomagaj, ki je odslej moj dom, saj sem se 1. 8. iz Novega mesta preselil na Brezje. Poleg predstojniške službe bom še naprej vodil molivce Živega rožnega venca. Kličimo drug na drugega Božjega blagoslova in skupaj prosimo po Mariji Boga, da obudi

nove duhovne poklice v naših družinah. Rožnovenski mesec oktober, ki sledi septembru, je zaradi molitve rožnega venca naravnost mesec molitve za mnogotere potreben. Ne naveličajmo se moliti!

Provincial p. Marjana Čuden je na Brezjah lani, 5. septembra, na Angelsko nedeljo, v petem delu nagovora med sveto mašo izrazil naslednje misli:

»Izkušnja katoličanov po vsem svetu je, da sta si molitev Očenaš in Zdrava Marija vedno blizu. Molitev Zdrava Marija je tako silovita, da nam takrat, ko jo molimo, duša poje. Morda je to razlog, da je molitev Zdrava Marija večkrat uglasbena kot molitev Oče naš.

V molitvi Zdrava Marija sta dva pozdrava in ena prošnja. V Lukovem evangeliju beremo, da je prišel angel Gabrijel k Mariji in ji rekel: »Pozdravljena, ti, ki si obdárjena z milostjo!« (Lk 1,28) in potem, nekaj vrstic naprej, še vedno v prvem poglavju, ko pride Marija k sorodnici Elizabeti, ji ta reče: »Blagoslovljena si med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa« (Lk 1,42). Prvi del Zdrave Marije je nekaj pristno evangelijskega.

Drugi del pa je prošnja, naj bo Marija z nami takrat, ko se bomo poslovili s tega sveta.

V Katekizem katoliške Cerkve je molitev Zdrava Marija prišla na Tridentinskem koncilu v 16. stoletju, vendar jo v obliki, kot jo molimo danes, poznamo že od 12. stoletja.

Duhovni pisatelji pravijo, da vsakič, ko zmolimo Zdrava Marijo, se Marija te molitve, tega pozdrava, razveseli enako, kot takrat, ko je prišel k njej nadangel Gabriel in ji rekel, da bo postala Gospodova Mati. Si predstavljate; ko molite rožni venec, ste vi tisti angel, ki pozdravlja Marijo! Ko to vemo, potem ta molitev nikoli ne more postati dolgočasna in samo nekaj

zunanjega, ampak prinese svežino, moč in globino. Mi smo tisti angel, ki pozdravlja Marijo.

Skrivnosti, ki jih izrekamo pri rožnem vencu, so strnjen evangelij. Vsaka skrivnost nam govori o tem, naj evangelij živimo in ga prenesemo v naše resnično življenje.

Papež Frančišek nas vabi, da naj bomo kristjani tisti, ki naj temu svetu pokažemo, da je možno živeti evangelij. Kdor moli rožni venec, je k temu še posebej poklican, saj je prepojen s skrivnostmi in tudi z drugo Božjo Besedo, ki ga nagovarja vsakič, ko je pri sveti maši, ali pa, ko jo prebere sam iz Svetega pisma.

Sveti papež Janez XXIII. je označil rožni venec in skrivnosti v rožnem vencu za »evangelij ljudstva«, predvsem za »evangelij ubogih«.

Sveti Janez Bosco pravi: »Ko izgovarjaš besede molitve, naj bo na teh besedah pečat tvoje ljubezni.« Zlasti pri molitvi rožnega venca, vabim da je takó. Cerkvena ljudska pesem pravi:

ŽRV darovi za revijo Brat Frančišek

julij '22 – avgust '22 = 680 €

10,00 €	Miha Vodeb, Klavdija Mikuš, Katarina Dimač
20,00 €	Leonida Jerkovič, Ana Bartol, Anica Bokan, Vera Ramovš, Anica Bokan, Vera Ramovš, Zorka Švara, N.N., Marija Kenda, Veronika Fišter
25,00 €	Marija Beršnjak, Marija Kokalj
30,00 €	Anton Krošelj, Nadja Sudol, Nani Gerdina
40,00 €	Doroteja Božič, Jožefa Urbanija
50,00 €	Branka Torkar, Ivana Ljubišič, N.N.
80,00 €	KB OFS Podnanos

Bog povrni!

»Moli rožni venec, ljubljani slovenski rod!« Z enakimi besedami vabim k molitvi tudi vas. Molitev rožnega venca nas spreminja. Zaradi te molitve je v našem srcu lepo, ni nobenih odpadkov.«

ZAHVALA IN PROŠNJA

Drage molivke in dragi molivci, hvala Vam za vašo vztrajnost v molitve desetke, ki je izbrana za vas. Vabim vas, da za molitev nagovorite še koga. Hvala vam tudi za vse darove, ki jih namenjate za vzdrževanje Brata Frančiška in tudi rubrike ŽETEV, ki je sedaj del Brata Frančiška.

**NASLOV ŽRV JE PONOVO –
Brezje 72, 4243 BREZJE.**

PRIČEVANJA MOLIVCEV ŽRV

Še naprej ste povabljeni, da napišete kratko pričevanje, svoje misli ob molitvi desetke za nove duhovne poklice, ki bo objavljeno v tej rubriki Žetev.

Novi molivci se pridno pridružujejo, po nekaj molivcev na mesec.

RAZMIŠLJANJE za 4. desetko Svetlega dela rožnega venca: KI JE NA GORI RAZODEL SVOJE VELIČASTVO

Sveto pismo govori (Lk 9,28-29.34-35)

Nekako osem dni po teh besedah je vzel s seboj Petra, Janeza in Jakoba in šel na goro molit. Medtem ko je molil, se je videz njegovega obličja spremenil in njegova oblačila so belo sijala. Medtem ko je to govoril, pa se je naredil oblak in jih obsenčil, in ko so šli v oblak, jih je obšla groza. Iz oblaka se je zaslíhal glas: »Ta je moj Sin, moj Izvoljenec, njega poslušajte!«

Razmišljanje: Pisateljica Berta Golob razmišlja:

Na gori ves se spremeni,
v nebeški luči zažari;
svetal in blag iz časa v čas
ostaja ta njegov obraz.

To je bil dan silne svetlobe in spremenenosti. Ta, ki je rad sprejemal povabila k obedu, vedno obut v preprosto obualo, povsem človeški s podedovanimi potezami rodu, postane živa svetloba neba in lesketanje božje slave. Njegovo oblačilo je bolj belo od beline, da žari vsa gora in njena tla niso več zemeljska, ampak nebeška. Priče dogodka prevzame opoj breztežnosti in brezčasa: ostati tu in šotoriti v razkošju lepote. A ko veličastje mine, se nadaljuje vsakdanjost. Toda drugačna: s spominom zrenja in videnja.

Ki si na gori razodel svoje veličastvo, ohrani nas čuječe v molitvi in premišljevanju, da bomo znali strmeti nad čudovitimi deli Tvojih rok.

p. Krizostom Komar OFM

Srečanje bratstva FRAME in Pokrajinskega sveta OFS Ljubljana

V bratstvu FRAME Štepanja vas študijsko leto že po tradiciji zaključimo z romanjem ali piknikom. Letošnje leto smo oboje združili še s srečanjem s člani ljubljanskega Pokrajinskega sveta Frančiškovega svetnega reda. V preteklem letu smo

namreč oboji razmišljali, da si želimo večje povezanosti framašev ter bratov in sester tretjega reda.

Skupaj smo se torej odpravili na Kurešček. Tam smo najprej pozdravili Marijo in ji zapeli, zmolili večernice in

nato srečanje nadaljevali sproščeno v bratskem duhu – ob odlični zakuski, skrbno pripravljene z očetovsko in materinsko ljubeznijo bratov in sester OFS. Glavna rdeča nit pogovora pa je bila naša pot spoznavanja in srečevanja s sv. Frančiškom. Podelili smo si namreč, kako prepoznavamo, da nas je Bog poklical na pot po navdihu sv. Frančiška. Menim, da je bilo to posebej dragoceno za nas, framaše, ki smo po definiciji tisti, ki še razločujemo svojo poklicanost. Res lepo in v blagoslov je bilo slišati prava pričevanja o tem, kako Bog vsakega kliče na svoj način in kako ima za vsakega pripravljeno prav svojo pot. Na tej poti pa se srečujemo kot bratje in sestre in sama sem močno občutila srčno ljubeznivost bratov in sester tretjega reda. Zato se mi je ob zaključku zdelo kar naravno, ko smo sklenili, da se bomo trudili vzdrževati živo vez med FRAMO in OFS.

Ana Vanessa Bogataj FRAMA

Molitev za mir

Gospod, naredi me za orodje svojega miru.
Kjer je sovraštvo, naj prinašam ljubezen.
Kjer je žalitev, naj prinašam odpuščanje.
Kjer je nesloga, naj prinašam edinost.

Kjer je dvom, naj prinašam vero.
Kjer je zmota, naj prinašam resnico.
Kjer je obup, naj prinašam upanje.
Kjer je žalost, naj prinašam veselje.
Kjer je tema, naj prinašam luč.

Učitelj, naj se ne trudim,
da bi me drugi tolažili,
ampak naj sam tolažim;
da bi me drugi razumeli,
ampak naj sam razumem;
da bi me drugi ljubili,
ampak naj sam ljubim.

Kajti ko dajemo, prejemo;
ko odpuščamo, nam je odpuščeno;
in ko umremo, vstanemo v večno
življenje. Amen.

To molitev vsi pripisujejo sv. Frančišku, čeprav je nastala šele v začetku 20. stoletja. Njen avtor je najverjetneje duhovnik Esther Bouquerel (1855—1923), urednik revije *La Clochette* (Zvonček), kjer je bila natisnjena v decembrski številki leta 1912, na strani 285. Originalno besedilo je v francoščini.

Molitev je bila leta 1915 poslana v francoščini papežu Benediktu XV. in naslednjega leta je bila v italijanščini objavljena v *L'Osservatore Romano* (vatikanski dnevni časopis). Leta 1920 je francoski frančiškanski duhovnik natisnil to molitev z naslovom »Molitev za mir« na hrbet podobice sv. Frančiška, brez pripisa, kdo je avtor. Med obema svetovnima vojnoma je molitev krožila po Evropi in bila prevedena v angleščino. Prvič je bila molitev pripisana sv. Frančišku leta 1927. To je storilo francosko protestantsko gibanje (Les Chevaliers du Prince de la Paix - Vitezi princa miru), ki ga je ustanovil Étienne Bach (1892—1986).

Vir: <http://www.franciscan-archive.org/franciscana/peace.html>

Tomaž Čelanski

Življenje našega blaženega očeta Frančiška

Vita brevior (4)

O treh redovih, ki jih je ustanovil blaženi Frančišek, o tem, kako so on in njegovi bratje strogo spoštovali disciplino, kako je zapustil neki kraj in se preselil v Porcijunkulo ter kako je brate učil moliti

18. Ta blaženi svetnik je ustanovil tri redove – kot simbolično nakazujejo tri cerkve, ki jih je zgradil na začetku, čeprav se tega ni zavedal –, vsakemu dal navodilo za življenje in pokazal pravo pot odrešenja. Bil je namreč velik ume-

telnik, po čigar zgledu, pravilu in nauku se s tem, ko oznanja njegovo hvalo, prenavlja Kristusova Cerkev v obeh spolih in zmagujejo tri vojske odrešenih! A tu je govora predvsem o redu, ki ga je ustanovil in ohranil s preobleko in zaobljubo. Za kaj namreč gre? Ustanovil je Red manjših bratov in mu ob tej priložnosti dal to ime. Ko je namreč v Vodilo zapisal »Naj bodo manjši«, je takrat izrekel te besede: »Želim, da se to bratstvo imenuje Red manjših bratov«.

19. Kdo pa bi lahko povedal zgodbo o duhovni tovarni vseh kreposti, ki jo je ta svetnik z veselo pripravljenostjo zgradil v sebi in jo tako z dejanji kot z besedo čudovito posvetil svojim sinovom? Poučen s poučevalno milostjo si je prizadeval izkusiti najvišjo stopnjo vseh kreposti in je v duhu, ki je stremel k višjim stvarim, ogrnil svoje telesce z jarmom pokore. V strogi disciplini je sleherno uro bedel nad sabo in brati. Če ga je kdaj zadela kakšna fizična skušnjava,

kar se zgodi, se je vrgel v kakšno luknjo, polno ledu – in to pozimi! –, in ostal v njej, dokler ni popustila vsa telesna zapeljivost. Ostali so goreče sledili zgledu tolikšnega mrtvičenja. Učil jih je ne samo mrtvičiti pregrehe in zatirati telesnih nagonov, ampak tudi samih zunanjih občutkov, skozi katere smrt vstopa v dušo.

20. Takrat je blaženi oče s svojimi sinovi bival v kraju, imenovanem Rivo Torto, blizu mesta Assisi, kjer je bila zapuščena kočja. Kraj je bil zelo tesen, tako da so komajda lahko sedeli ali počivali v njem. Največkrat niso imeli niti za kruh, jedli so le repo, ki so jo tu in tam priberali. Na tramove domovanja je pisal imena bratov, da bi vsak, ki je želel moliti ali počivati, prepoznal svoje mesto in bi tako prevelik hrup ne motil dušnega miru zaradi tesnosti kraja. Ko so tam bivali, se je nekega dne zgodilo, da je možki, ki je vodil osla, prišel do senčnika, kjer je bival Božji mož s svojimi tovariši. Da ga ne bi odgnali, je svojega osla spodbudil, naj vstopi z besedami: »Vstopi, da bomo v korist temu kraju.« Ko je sveti Frančišek to slišal, je komaj prenesel možakove besede in namere: takoj je zapustil kočjo in odšel v kraj, imenovan Porcijunkula.

21. Ker so ga bratje takrat prosili, naj jih nauči moliti, je odgovoril: »Kadar moliš, reci 'Oče naš' in 'Molimo te, Kristus, v vseh tvojih cerkvah, ki so po vsem svetu, in te hvalimo, ker si s svojim svetim križem svet odrešil'«. Bratje so to spoštljivo ubogali in povsod, kjer so že

od daleč videli cerkev, so kleče na obeh kolenih molili, kakor jih je poučil Božji svetnik. Bili so docela napolnjeni s sveto preprostostjo in so učili o nedolžnosti življenja, tako da so preprosto besedo razumeli kot ukaz pod poslušnostjo.

22. Ker bratje našega Reda takrat še niso imeli duhovnikov, so se spovedovali svetnim duhovnikom, tako dobrim kot slabim, ne da bi v njih videli kaj slabega, marveč so jim izkazovali vso predanost in spoštovanje. Ko je neki duhovnik nekemu bratu rekel: »Pazi, da ne boš hinavec«, je brat zaradi njegovih besed verjel, da je hinavec. Ko so bratje opazili, da ga muči pretirana duševna žalost in ugotovili razlog, so ga spodbujali, da tega ne bi verjel. Toda prepričan je bil, da duhovnik ne more lagati, in ni nehal žalovati, dokler blaženi oče ni razložil duhovnikovih besed ter modro utemeljil njegove namere. Kadarkoli je kogarkoli premotila skušnjava v duhu, je s svojo gorečo zgovornostjo pregnal vse oblake in vrnil vedrino.

Se nadaljuje.

Prevedel

br. Jan Dominik Bogataj OFM

S »fičkom« v Sveto deželo

Potopis romanja dr. Franca Rozmana in Franca Vrhunca v Sveto deželo od 7. septembra do 6. oktobra 1964

9. september 1964 – sredo. Spala sva do 7. ure, nato odšla v mesto, da bi poiskala katoliško cerkev, da bi maševala. Prišla pa sva le do trga, kjer je 40-let stara prekrasna pravoslavna cerkev Aleksandra Nevskega. Cerkev ima zlate kupole in v cerkvi je bilo slovesno bogoslužje: lepo petje, vernikov le nekaj, ker je vse hitelo na parado po mestu.

Parada se je začela ob 9. uri. Zaradi parade nisva mogla do ZUM (naša NAMA), tam v bližini je menda katoliška cerkev o. kapucinov. Ker ni bilo več upanja, da bi v Sofiji maševala in kaj videla, sva se hitro poslovila od Sofije in se odpeljala proti Plovdivu. V Bolgariji kar dva dni proslavljajo 20-letnico osvoboditve. Vse je zaprto, ljudje pa na raznih prireditvah. Po vseh večjih krajih je obvoz, po restavracijah so imeli vse pripravljeno za banket, ki ga je partija pripravila svojim najuglednejšim članom. V eni takih restavracij med Sofijo in Plovdivom sva dobila čevapčice s prilogami in lepim belim svežim kruhom. V Plovdiv sva prišla ob 13.30 in se ustavila ravno pred katoliško metropolijo in cerkvijo sv. Ludovika, francoskega kralja. Gospodje so imeli »siesto«, opoldanski počitek. Zbudila sva jih.

Tam sva našla g. Atanasa Selimova, ki je študiral gimnazijo v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano in je bil sošolec Darka Slapšaka in drugih. G. Atanas pozna mnogo naših duhovnikov in profesorjev. Njega in še nekaj drugih fantov iz Bolgarije je poslal študirat gimnazijo v Zavod sv. Stanislava Angelo Roncali, sedanji papež

Janez XXIII., ko je bil nuncij v Bolgariji. Mnogokrat se je na poti iz Bolgarije v Italijo ustavil v Ljubljani, se udeležil duhovnih vaj v Domu duhovnih vaj pri jezuitih (Sv. Jožef) in bil je v prijateljskih stikih z nadškofom dr. Bonaventuro Jegličem. Skupaj sta večkrat obiskala tudi Zavod Sv. Stanislava. Srečanje z g. Atanasom je bilo zanimivo. Povedal nama je, kakšno je stanje katoliške Cerkve v Bolgariji. Vseh katoličanov v Bolgariji je 60.000, v Plovdivu je središče in jih je 8.000. Vseh duhovnikov je šest. Videla in pozdravila sva tudi škofa msgr. Dobronova, je apostolski administrator in mu oblasti še niso dale potnega lista, da bi šel v Rim. Duhovniki živijo skupaj in iz tega središča upravljajo okoliške župnije in obiskujejo katoliške vasi. Zadnji zaprti duhovniki so bili izpuščeni pred meseci. Položaj je težak in revščina je velika. V pisarni je slika Janeza XXIII, ki je bil rojen 1861, maševala sva ob 14. uri, nato sva malo kosila pri gospodih. Imajo dve sestri Sv. Križa, obe sta bili pred leti v Zagrebu in v Djakovu. Bogoslovja in malega semenišča nimajo, tudi rednega verouka ne. Verouk je le v zvezi z mašo kot priprava na prvo sv. obhajilo. Pouk je skupaj s starši v župnijski pisarni. Ob 15.30 sta se poslovila z obljubo, da g. Atanasu pošljem molitvenik V občestvu združeni, slovenski misal in nekaj slovenske literature. Na bolgarsko-turško mejo sta prišla ob 18. uri. V motelu ob meji sva prenočila. V Bolgariji sva bila 30 ur in sva porabila pribl. 12 \$ USA. Vreme je bilo vetrovno, oblačno, deloma sončno.

Bolgarija je poljedelska država, veliko je državnih prostranih posestev, ki so srednje obdelana kot naša Srbija. Mnogo je sadovnjakov, vinogradov, hmelja, čred ovac in govedi s pastirji. Ljudje zunaj mesta so revno oblečeni, v mestih bolje, vsi so zelo prijazni in vljudni in do tujcev pozorni.

10. september 1964 – četrtek. Ob 7.30 sva brez posebnih težav prestopila bolgarsko-turško mejo. Turčija je v evropskem delu pusta dežela, malo obdelana, je tudi malo naselij in ljudi, ki so revno oblečeni. Videla sva mnogo pastirjev. Cesta je v glavnem asfaltirana, če ni v rekonstrukciji. Srečala sva mnogo vojaštva na obeh straneh meje. Bolgari so naju pred mejo večkrat ustavili. V mestu Edirna, prvem večjem turškem mestu, sva si ogledala znamenito Selimovo mošejo. Zadnjih 50 km pred Istanbulom – Carigradom sva se peljala tik ob Marmornem morju in prišla v Istanbul okrog 14. ure. Ogledala sva si Hagio Sofijo, ki je bila iz krščanske cerkve spremenjena v mošejo, ko so Turki leta 1453 osvojili Carigrad, sedaj je muzej. Hagia Sofija je čudovit spomenik krščanstva in ima burno zgodovino za seboj in čudovite mozaike iz X. in poznejših stoletij.

Ogledala sva si tudi t. i. »Modro Omerjevo mošejo«. Voziti se po Istambulu je zelo težko, če mesta ne poznaš. Mnogo je enosmernih cest in ulic. Mesto ima več kot 20.000 taksijev, ki za majhen denar ne prestando vozijo kot trolejbus ali tramvaj. Komaj sva našla katoliško katedralo Sv. Duha, pa naju »mežnar« ni nič kaj prijazno sprejel, ko sva omenila, da bi rada v cerkvi maševala. Napotil naju je v cerkev sv. Antona Padovanskega k o. minoritom. Težko

sva jo našla ob 17. uri. Tam sva na dvorišču pustila avto in šla iskat prenočišče. Našla sva ga v hotelu »Londra« v bližini. Maševala sva ob 18.30 in se dogovorila za maševanje tudi naslednji dan. Večerjala sva ob svojem, nato šla malo peš po mestu. Na ulicah je veliko ljudi, lokali so polni, zlasti slaščičarne, tudi midva sva v eno zavila.

11. september 1964 – petek. Odlično sva spala do 7. ure kljub komarjem, ki mi niso dali miru. Maševala sva pri sv. Antonu ob 7.45, v banki zamenjala dolarje, zajtrkovala in nato si v spremstvu patra minorita, ki je prišel na obisk iz Francije, po rodu pa je iz Pirana, ogledala naslednje znamenitosti Carigrada: Mošejo Haarige, ki je bila najprej cerkev Presvetega Odrešenika. V mošeji so ohranjeni čudoviti mozaiki, ki predstavljajo Jezusovo in zlasti Marijino življenje – to je čudovita paša za oči za kristjana in umetnostnega zgodovinarja. Od te mošeje smo šli še do mošeje Ayup Sultana. Tu smo bili priče edinstvenega prizora: bil je petek, dan počitka in molitve za muslimane. Videli smo, kako muslimani množično molijo in obiskujejo mošeje. Tu pri tej mošeji je za Turke to, kar je za nas Lurd: obiskujejo in se dotikajo groba Sultana Fath Mehmeta Eyupa in verujejo, da se jim bodo izpolnile vse želje ob dotiku groba – edinstven prizor. Nato smo šli skozi »bazar«, kjer prodajajo vse na cesti, do Pierre Loti Cafe, od koder je čudovit pogled na obalo Zlatega roga. Tu smo srečali dva duhovnika v civilu: Nemca, ki službuje v Carigradu, in drugega iz Čila, ki študira na Lateranski univerzi v Rimu.

Obiskala sva tisto popoldne tudi rezidenco carigradskega patriarha Atanagora. Nisva ga videla, čeprav bi ga rada pozdravila, bilo je ravno ob 13.30, ko je počival. Obiskala pa sva njegovo cerkev in tu molila za milost zedinjenja.

Od tam sva se odpeljala na Barbaros na obalo Bospora in s trajektom preko Bospora. Ob 14.30 sva bila na azijskih

tleh in se po avtocesti napotila proti Ankari, glavnemu mestu Turčije. Cesta je lepa, lepša kot v evropskem delu Turčije. Tudi pokrajina je prijaznejša, bolj zelena, gosteje naseljena in obdelana. Ob 19. uri sva se ustavila pri motelu v Bolu, 230 km od Istanbula in na pol poti do Ankare. Tu sva prenočila. Motel je bil čudovito urejen in se je lahko kosal po okusu, opremi, snagi in uslužnosti z vsakim »nobel« hotelom.

12. september 1964 – sobota. Po zares dobro in udobno prespani noči in močnem zajtrku sva se iz Bola napotila proti Ankari, turški prestolnici. Med Bolom in Ankaro je dežela zelo lepa in zelena, obdelana, ima mnogo gozdov in čred ovac, govedi in oslov. V Ankaro sva prišla okoli 11. ure. To je veliko in moderno mesto. Takoj sva poiskala italijansko ambasado, kjer je župnijska cerkev sv. Pavla in jo upravlja italijanski pater OFM. Temeljni kamen te cerkve je blagoslovil Angelo Roncalli, ko je bil še delegat sv. Stolice v Turčiji leta 1938. Leta 1961 so vzdali v cerkev lepo marmorno ploščo z napisom, da je temeljni kamen blagoslovil sedaj slavno vladajoči papež Janez XXIII. Po maši sva obiskala mestni park, kjer kaže čas ura iz samih rož, in nato takoj odpotovala proti jugu. Pot je bila zelo zanimiva zaradi pokrajine, ki prehaja že kmalu ven iz Ankare v stepski svet. Videla sva prve enogrbe kamele, ki so se pasle, in kameljo karavano. Cesta se najprej vzpne na planoto, ki je vsaj 1500 do 2000 m nad morjem, nato pa se skozi divje ožine in gozdove spusti do morja. Prišla sva v Tarz, rojstni kraj sv. apostola Pavla, in tu v edinem hotelu našla prenočišče. Kakšna razlika od sinoči: umazanija in revščina ter preprostost za 10 turških lir, a včeraj za 40 lir. Prespalo se bo, samo da ne bi bilo živalic in nepovabljenih gostov, ker vrata nimajo ključavnice. Je pa tudi visoka temperaturna razlika od včeraj. Sedaj zvečer ob 20.30 je gotovo okoli 25 stopinj.

13. september 1964 – nedelja. V kar se da preprostem hotelu sva kar dobro prespala. Ob 5. uri naju je zbudilo klicanje muezina – muslimanskega duhovnika – k molitvi. Kako so muslimani sodobni! Muezini nič več ne hodijo v minaret mošej, ampak vabijo k molitvi ob 5., 13., 15. uri in zvečer po zvočnikih, ki so nameščeni na vseh štirih straneh minareta in se glas muezinov razlega daleč na okoli. Ob 8. uri smo se dobili z nekim absolventom srednje šole, ki vodi turistični urad v Tarzu. V njegovem spremstvu sva si ogledala znamenitosti tega več kot 2000 let starega mesta. V parku stoji kamnit vrč Aleksandra Velikega, videla sva Kleopatrina vrata. Egipčanska kraljica Kleopatra se je namreč v Tarzu poročila z Rimljanom Antonijem, videla sva Justinijanovo kopališče. Največja svetinja in znamenitost pa je kraj, kjer je stala rojstna hiša ap. Pavla.

To je z žico ograjen vrt, sredi njega je 25 m globok vodnjak z živo vodo, ob njem dva stebra: grški in egiptovski. O vodi tega vodnjaka pripovedujejo, da je zdravilna, radioaktivna in da skozi vodnjak teče žila žive vode. Nekdaj je bilo mesto Tarz ob morju, danes pa je obala več kot 10 km daleč. Druga za nas kristjane zanimiva reč v Tarzu je zelo stara krščanska cerkev, bazilika s tremi ladjami. Cerkev je dal postaviti že sv. Pavel in je v njej tudi molil. V mali kapelici, kjer je sv. Pavel molil, danes muezin po mikrofону in zvočnikih vabi svoje vernike k molitvi. Cerkev so mohamedanci spremenili v mošejo, niso pa spreminjali arhitekture kakor v drugih krščanskih cerkvah.

Okoli 10. ure sva se poslovila od Tarza in hitela proti Adani, da bi tam maševala, ker je danes nedelja. Po daljšem križarjenju po mestu Adani sva našla katoliško cerkev, posvečeno Jezusovemu Srcu. Našla sva tam dva duhovnika, ki sta istočasno maševala. Bilo je zelo vroče. Mašno perilo in cerkev: po turško umazano. Za nama je ob

Darovi za Sveto deželo (julij '22): SKUPAJ 160 €

- 10 € Janez Butala
- 20 € Joža Miheu in Branko Pisar, Alma Prijon, Marija Štrumbelj
- 30 € Marija Veršič
- 60 € Vlasta Globevnik

11. uri maševal ameriški pater OFM, ki je kaplan pri USA – Air Forces v Adani. Tam je okoli 5000 ameriških vojakov – letalcev, od teh 2000 katoličanov, ki imajo svojo božjo službo v lepi kapeli. Ob nedeljah pa pride ta kaplan tudi v Adano, kjer je več družin ameriških vojakov. Videli smo jih. Bili so pobožno pri sv. maši: prišli so točno, le ena družina je zamudila: oče, mati in štirje mali otroci, petega pa pričakujejo. Res zgledna krščanska družina. Kaplan je imel kratko 5 minutno pridigo ob evan-geliju 17. pobinkoštne nedelje.

Ob 11.30 sva nadaljevala pot proti Atakiji – proti turško-sirski meji. Atakija je stara Antiohija, okoli 200 km južno od Adane. Tja sva prišla ob 13.30. Tudi tu sva našla dva absolventa srednje šole, ki sta znala angleško. Najprej sta naju peljala v muzej mozaikov iz grško rimske dobe. Mozaiki so prekrasno delo, kakršno se redko vidi celo v Italiji npr. v Pompejih. Eden od njiju naju je peljal k cerkvi sv. apostola Petra, 2 km zunaj Atakije, v predel stare rimske Antiohije. Cerkve je dejansko votlina sv. Petra, in to v prav takem stanju, kot v času apostola Petra, ki je okoli leta 40 sem pribežal iz Jeruzalema. Tu v tej votlini je začel zbirati številne vernike, ki so se prvi začeli imenovati kristjani. To je torej najstarejša krščanska cerkev. V votlini je živi studenec. Voda tega studenca je kristjanom sveta. Iz votline vodi skrivni hodnik, ki so ga kristjani uporabljali za beg v primeru preganjanja. Danes je bilo res čudovito srečanje s sv. Petrom.

Iz Atakije sva odšla proti turško-sirski meji in jo prestopila okoli 18. ure. Naj tu omenim, da so se kar na vseh mejah uradniki obregli na moje duhovništvo. Najprej že na jugoslovansko-bolgarski meji in tudi na meji med Turčijo in Sirijo. Prenočujeva v hotelu ob meji.

*Zapisal msgr. Franc Vrhunc
Se nadaljuje*

Franciškani v sveti deželi

Nazareško svetišče in otomanski fermani

Znotraj obzidja bazilike Marijinega Oznanjenja v Nazaretu so kmalu po dokončanju vseh del začeli posamezni narodi prinašati Marijine podobe iz svojih dežel. To naj bi pomenilo, da bi upodobitve Božje Matere kot jih imajo narodi v svojih deželah, bile predstavljene tudi pri osrednjem svetišču Bogorodice tudi v Nazaretu. Število sto je že zdavnaj preseženo, in še vedno prinašajo nove upodobitve Božje Matere. Presenetljiv je pogled na Marijine podobe, še bolj pa upodobitve same, resnična izvirnost. Tudi mozaična upodobitev Marije, kraljice Slovencev je navzoča med to stotnijo.

Pripravlja se tudi novo, druga upodobitev, to pa je Marija Pomagaj z Brezij. Upodobitev bo pa v novem načinu in sicer v načinu vitraja. Kustodija Sv. dežele je odredila okensko odprtino v katero bo vstavljen vitraj z Marijo Pomagaj. Umetnik Lojze Čemažar bo kmalu dokončal umetniško delo in pričakovati je, da bi v letošnjem letu bil vitraj že v Nazaretu. Nazaret ima namreč svojo novozavezno zgodovino, ki pa ima korenine že v stari zavezi, ki se je pa razkrila šele ob arheološkem izkopavanju po letu 1950, ko so se začela pripravljala dela za novo baziliko na kraju Učlovečenja Božje Besede. V Novozavezni zgodovini je Otomansko (turško) cesarstvo vladalo Nazaretu skoraj 400 let. In v tem času so se zgodili zanimivi dogodki.

Kustodija za Sveto deželo ima v svojem jeruzalemskem arhivu nekaj sto

fermanov (listin), ki jih je podpisal sultan. Tam ima še mnogo drugih listin in dokumentov, ki so včasih še pomembnejši, kot je npr. hogget, fetva, premoženjska listina, ukaz, določilo in odločba - vse to je bilo napisano pred fermanom ali pa po njem. Za nas so posebej zanimive listine, ki govorijo o svetiščih, o frančiškanski listini, o varnosti romarjev in o pravicah kristjanov v Sveti deželi.

Leta 1943 je p. kustos za Sveto deželo imenoval posebno komisijo, ki je pod strogim in budnim očesom nadzornika prevedla sultanove listine iz arabščine in turščine v francoščino. Prevod je dobesečen in povsem zvest izvirniku - *traduction litteralement litterale*. Vse listine so iz otomanskega obdobja v Sveti deželi, torej med letoma 1517-1917. Leta 1986 jih je v majhni nakladi natisnil in izdal *Franciscan Printing Press* v Jeruzalemu.

Z zanimanjem pregledujemo listine o Nazaretu, romarjih in frančiškanih. Prvo listino je leta 1546 izdal Sulejman Kan I. predstojniku frankovske, kar pomeni latinske ali frančiškanske verske skupnosti. Dovolil je popravljati cerkev, ki je bila v razsulu. Frančiškani so se obrnili na vrhovno oblast, ki jo je predstavljala Visoka Porta, ker so jim nasprotovali nekateri visoki uradniki na območju Nazareta. Isti sultan je 12 let kasneje na posredovanje uradnega beneškega predstavnika v Carigradu spet posredoval v korist frančiškanom in romarjem, ki so prišli v Nazaret in okolico. Frančiškane so sovražni ljudje motili pri njihovi zakoniti in pradedni posesti svetišča v Nazaretu tudi leta 1627. Amurat Kan IV. je zato ukazal,

naj nihče več ne moti nazareških »duhovnikov, ki se imenujejo po sv. Frančišku«.

Frančiškani so morali leta 1641 Nazaret celo zapustiti, čeprav so tam mirno prebivali več kot 100 let, kakor piše v sultanovi listini. K odhodu jih je prisilila surova in krivična oblast v Nazaretu (Safet). Za pomoč so prosili francoskega in beneškega veleposlanika. Sultan Ibrahim kan je frančiškanom potrdil vse stare pravice in ukazal nazareškemu oblastniku, da jim povrne vso škodo, ki so jo utrpeli, ko so jim sovražniki uničili samostan in jih oropali.

Frančiškanski samostan v Nazaretu je v Galileji prvi po časti in pomenu. Zato tudi danes skrbi za romanje v bližnje kraje, kot so Seforis, Tiberija, Kafarnaum, Kana, Nain, gora Tabor itd. Tudi leta 1685, ko so razni uradniki ovirali delo frančiškanov, so se zopet obrnili na sultana in jim je znova potrdil stare pravice.

Že samo bežen pogled v stare listine potrjuje, da je otomanska oblast imela svoj pravični red. Frančiškani so z vztrajnostjo poslanstvu evangelija premnogokrat izkusili mučeništvo, vendar niso pozabili iskati starih pravic ravno pri oblastnikih, ki so jih stiskali. Otomanska oblast je minila, frančiškansko služenje je ostalo.

p. Peter Lavrih, ofm.

Darovi za Vitraj brezjanske Marije v Nazaretu (julij '22): SKUPAJ 5912 €

- 5 € Franc Čeh, Marija Dolar, Francišek Majcen, Alenka Pirtovšek, Metka Štembal
- 10 € Peter Benet, Renata Blatnik, Ana Cizelj, Darja Čop Sedminek, Marija Fras, Zorislava Gartner, Bernarda Gnamuš Šlebnik, Pavla Horvat, Jože Janžekovič, Marija Jelnikar, Marija Jerman, Milada Kalezić, Rafael Kodra, Marija Koprivec, Andrej Kos, Franci Kotnik, Franciška Krajnik, Marija Ana Kramaršek, Anica Lisjak, Marija Luznik, Irena Martinčič, Franc Ogrin, Mihael Pečkaj, Jože Požar, Jelka Pusavec, Marija Resman, Marjan Sedej, Alojz Skruba, Marija Smuk, Ljudmila Stavdeker, Anica Škorjanc, Silvana Tomažič, Ivan Vrabec, Ana Zdešar, Damjana Žnidaršič
- 15 € Irena Doljak, Terezija Gorenc, Mihael Japelj, Miran Kimovec, Marija Kurinčič, Jožefa Pelko, Marjan Petauer, Peter Tihle
- 20 € Anica Babič, Stanislav Bizjak, Marija Blatnik, Polonca Blaznik, Slavko Cander, Vida Cvelbar, Monika Čebulc, Ana Gorc, Jožica Grešnik, Matej Grum, Franc Hafner, Martina Hrovat, Marinka Javornik, Ivan Kahne, Marija Kavčič, Irena Kavčič, Marjeta Kavčič Obreza, Valentin Kejžar, Jožica Kelhar, Tina Kelhar, Franc Klemenčič, Anica Kogovšek, Katarina Kortnik, Magdalena Kovačič, Stanislav Leskover, Anica Macedoni, Ljudmila Magajna, Uršula Malavašič, Viktor Markuš, Janez Marolt, Marica Milakar, Marija Moder, Ignacij Modrijan, Franciška Nastran, Jožefa Novak, Marija Pavlič, Petra Pavlič, Ana Pejič, Katarina Pevec Stajanko, Tamara Potočnik, Irena Remškar, Jožef Rogač, Tea Ropret, Olga Rot, Marija Stariha, Marjan Stražar, Anica Šteblaj, Uroš Trček, Dolores Ukmar, Marija Zemljak, Komisariat Za Sveto Deželo
- 30 € Rozalija Barat, Anica Batis, Janez Dolenc, Nada Fabjan, Stanislava Fajdiga, Terezija Kocmur, Danijela Kočan, Ana König, Marija Kumer, Alojzij Lampe, Anica Nemanič, Štefan Nerač, Magdalena Petrič, Alenka Poljšak, Franc Strah, Marjan Švrt, Izidor Veleber, Majda Zupančič
- 31 € Tadej Čampa
- 40 € Janez Pavle Arhar, Stanislav Dolšak, Jožefa Obreza, Marija Pobežin, Metka Rupert, Pavel Vidrih
- 50 € Mojca Bešter, Ludovika Deželak, Jože Erzar, Milena Goršič, Matjaž Grečar, Marta Marija Japelj, Marjan Kogoj, Franc Kolenc, Jurij Korenč, Jožica Krašovec, Breda Kregar, Ivanka Lipar, Janez Logar, Jožefa Mandelj, Alojzija Munda, Martina Terezija Orožen, Marija Perko, Franciška Rode, Mira Škufca Lukman, Anton Tavčar, Jelka Topler, Cvetko Valič, Anton Vodovnik, Marjanca Zaletel, Pavla Zore, Jožefa Žigon
- 96 € Stanko Golouh
- 100 € Francka Babnik, Anton Bogataj, Bojan Knez, Marija Pucelj, Anica Švab, Jožefa Verbič
- 200 € Ljudmila Gorenc
- 390 € Neznani darovalci
- 1000 € Matjaž Oblak

Občni zbor društva v Vrhpolju pri Vipavi

Predsednikovo poročilo
Ljubljana, 4. 6. 2022

Cenjene članice in dragi člani društva prijatelj Svete dežele, vsi častni člani in članice!

Bitka pri Frigidu je bila ena najpomembnejših bitk v poznem obdobju Rima, potekala je 5. in 6. septembra 394 ob reki Frigidus, ki je verjetno latinsko ime Vipave. Zahodnofrankovski poveljnik Arbogast je skupaj z rimskim senatom pripravil upor proti cesarju Teodoziju I., ki je rimskemu imperiju vladal iz Konstantinopla. Čeprav upor barbarskih federatov v nemirnem 4. stoletju niso bili nič novega, je bil upor poseben zaradi nasprotja med poganstvom in krščanstvom, ki je bilo navzoče v njem. Njegov izid je v zahodnem delu cesarstva utrdil krščanstvo. Bitka se po pomembnosti primerja z bitko pri Milvijskem mostu, saj je zmaga krščanstva tako za poražence kakor za zmagovalce pomenila dokaz obstoja krščanskega Boga, posledica tega pa je bila prevlada krščanstva.

Lokacija bitke pri Frigidu je sporna, vendar se je najverjetneje dogajala ob vznožju Julijskih Alp v bližini današnjega Vrhpolja pri Vipavi in reke Hubelj, k zmagi Teodozijeve vojske pa naj bi (že po opisih bitke sodeč) močno pripomogla za te kraje značilna močna burja. Za Teodozija je bitka »ad Frigidum« pomenila popolno zmago, za pogane pa, nasprotno, popoln poraz. Poganski senat je bil ponižan in v eni generaciji so se vplivne poganke družine v Rimu nehale upirati krščanstvu in postale papeške družine pozne antike. Na domnevni lokaciji bitke

doslej še niso našli arheoloških ostankov. Kljub temu pa so v bližini Vrhpolja postavili spominsko obeležje na kraju, kjer naj bi po izročilu Teodozij molil pred bitko.

Stanje v društvu

Zakaj omenjam bitko pri Frigidu? Le na simbolni ravni je možna primerjava z našo bitko s Covidom, iz katere smo izšli zmagovalci. Malo resda pretiravam, pa vendar, p. Konrad na Cresu je nam bogoslovcem leta 1979 rekel: Ako ne pretjeraš, ništa ne ostaje!

Stanje članstva v društvu je ta trenutek 774 duš, od tega jih je pa 200 starejših od 80 let. Če bi vsak član ali članica pridobil še dva druga, bi poskočili krepko prek 1000. To bi bila odlična poteza sedanjega članstva! Takšen poudarek sem omenil že lansko leto v Murski Soboti, vendar ga moram letos še podvojiti. Pa vendar: se kljub intenzivni koroni lani nismo popolnoma ustavili pri naših romanjih. Sveta dežela je bila resda zaprta, vendar smo društveno kolesarili ob Dravi in romali v adventno Prago; vsaj nekaj. Opažam, da je zanimanje za programe pri vas na prvem mestu takrat, ko je program dolg en dan. Za več dni pa je zanimanja manj. Upati je, da se boste popravili!

Stanje v Sveti deželi

Sveta dežela je v letošnjem letu najprej le za čevlj odpela svoja vrata. In ta širina čevlja je zahtevala dvakratni PCR test, enega ob odhodu iz Slovenije, drugega ob prihodu v Izrael. Nismo se ustrašili groženj, da bi nas ob pozitivnem izidu zaprli v karanteno. V tej situaciji nas je romalo letos že 97 romaric in romarjev v treh skupinah. Nihče ni pristal v karanteni. Tako se je dveletna romarska

zapora odpela in še ta mesec roma tja nova skupina. Po 20. maju je namreč Izrael popolnoma odpravil testiranje. Množice kar drvijo v Sveto deželo. Letos so v načrtu še trije termini za Sveto deželo, prvi konec tega meseca, ki pa je že zaseden. Naslednji bo v oktobru, stara in nova zaveza ter novo leto.

Brezjanska Marija Pomagaj v Nazaretu

Morda je tole zapisano premalo jasno. Iz Nazareta imate verjetno v spominu celo zbirko najrazličnejših Marijinih podob skorajda s celega sveta. Tudi Slovenci že imamo Kregarjevo mozaično upodobitev. Še pred Covidom pa se je pokazala idealna prilika za postavitve vitraja v Nazaretu. Zaslugo gre pripisati kustosu Svete dežele, p. Francescu Pattonu, in p. Robertu Bahčiču, rektorju svetišča na Brezjah. Dobili smo pristanek, da v okensko nišo na ploščadi pred baziliko v Nazaretu vgradimo vitraj z brezjansko Marijino podobo. Delo že izvaja umetniški mojster g. Lojze Čemažar. Prav te dni bodo izšli prospekti s programom in predstavitev tega dela. Prejeli jih boste po pošti in prvi boste imeli priliko, da boste ta vseslovenski projekt tudi podprli. Predvideva se, da bi v začetku prihodnjega leta že lahko romali v Nazaret k blagoslovu te osrednje slovenske Marijine podobe. Sledijo še predstavitve v medijih.

Projekt oddaj NA TV EXODUS

V našem društvu je ideja o oddajah zasnoval g. Andrej Šter, podpredsednik društva. Že lani so se uveljavile in tudi letos se nadaljujejo. Morda ni vsem znano, da so bile oddaje odlično sprejete na katoliški TV Exodus. Udeleženci romanj,

pa tudi voditelji naših romanj so se odlično odrezali v preprosti pogovorni oddaji. Ker pa se bodo oddaje še nadaljevale, bi vas navzoče znova povabil k sodelovanju. Niso potrebne briljantne frizure in ne izumetničeno naličenje. Samo eno je dovolj in je bistveno: iskren pogovor in pričevanje o izkustvenem doživetju na romanjih. Kar korajžno, prijavite se g. Andreju, podpredsedniku društva, ki vodi koordinacijo.

Zahvala vsem članicam in članom društva

Pri zahvali moram izpostaviti najprej vas. Zakaj? Naše društvo ima po statutu nalogo, podpirati dejavnost kustodije Svete dežele. In lani v septembru, ko je bila za vso Slovenijo (in v katoliškem svetu) letna nabirka za Sveto deželo, redna nabirka zunaj Covida je za veliki petek, ste se rekordno odrezali v darežljivosti. Nekateri pošiljate darove tudi vse leto. Dosežen je bil rekord, ki je presegel 100000 evrov. Bogu in vam hvala tudi v imenu kustodije Svete dežele.

Tej zahvali pa so priključeni tudi vsi službeni sodelavci iz upravnega in nadzornega odbora društva: zahvala podpredsedniku g. Andreju Šteru, zakladničarki g. Anči Cvirn, članu g. Antonu Bogataju, tajnici g. Mojci Vreček in komisarki g. Mojci Sojar, ki ureja društvene in komisarske zadeve. Enako gre zahvala tudi nadzornemu odboru, g. Olgi, g. Mariji in g. Tadeji.

Nadzorni odbor na čelu z gospo Olgo finančne zadeve budno spremlja, gospa Ivica Sussman vse podrobnosti zapisuje, disciplinska komisija, kakor mi je znano, pa je brezposelna.

p. Peter,
predsednik društva

Novoletna Sveta dežela

od 27. 12. 2022 do 3. 1. 2023

Zakaj ne bi enkrat silvestrovanja in Novega leta doživeli drugače kot običajno? V božičnih počitnicah je romanje v toplo in sončno Sveto deželo pravo duhovno doživetje! Romanje tudi za tiste, ki še niso našli svojega življenjskega spremljevalca.

Program: najdete na spletni strani Komisariata: www.sveta-dezela.si

CENA: 1.190,00 € (pri zasedbi 30 mest ali več); če je romarjev manj kot 30, se cena zviša za 60 €.

BIVANJE: hotel CASA NOVA v Betlehemu in Nazaretu, dvo/tri posteljne sobe - TWC, polpenzion. Dodatek za enoposteljno: 140 €

V ceno je vključeno: letalske vozovnice in letališke takse, polpenzioni v Sveti deželi, avtobusni prevozi na celotni poti, vstopnine kot je navedeno v programu, nezgodno zavarovanje "Tujina". V ceno niso vračunane napitnine (30 € po osebi), ki se plačajo v Izraelu.

Prijave sprejemamo takoj ali najpozneje do 5. novembra 2022.

NAČIN PLAČILA: po prejemu vaše prijave vam pošljemo podatke za plačilo prvega dela - 470 €, ostanek plačila do 10. decembra 2022. Letališke takse, se lahko do decembra spremenijo.

VODSTVO ROMANJA: p. Peter Lavrih, ofm, CTS.

Sveta dežela z novomašniki in srebrnomašniki

14 DNI - 18. DO 31. OKTOBER 2022
SKOZI BIBLIČNE DOGODKE
STARE IN NOVE ZAVEZE

Jordanija: Petra, gora Nebo, Gerasa, Tišbe, Maheront; Egipt: gora Sinaj in Sveta dežela

Program: najdete na spletni strani Komisariata: www.sveta-dezela.si

Duhovno vodstvo: prof. Bogomir Trošt, p. Peter Lavrih, ofm.

Cena romanja 14 dni 1.950 €: polpenzioni (hrana zjutraj in zvečer) - pri udeležbi nad 40 oseb, če je manj, se zviša za 90 €. Doplačilo za enoposteljno sobo: 260 €. Cena romanja samo 1. teden (Jordanija in Egipt): 1.290 €. Cena romanja samo 2. teden (Izrael in Palestina): 1.190 €.

V ceno je vključeno: letalski prevoz iz Ljubljane v Amman in vrnitev iz Tel Aviva v Ljubljano ali Benetke, vsi avtobusni prevozi v Egiptu, Jordaniji in Izraelu.

elu, vstopnine za kraje, ki so navedeni v programu, polpenzijska namestitve v 2 ali 3 posteljnih sobah, hrana zjutraj in zvečer, nezgodno zavarovanje tujina vključeno, egiptovska viza, jordanska mejna taksa, vodstvo romanja, PCR test, če bo takrat potreben.

V ceno ni vključeno: napitnine za strežno osebje v hotelih in šoferje 60 € na osebo (za 2 tedna); 30 € na osebo za 1 teden, plačilo zavarovanja odpovedi romanja, ki ga lahko uredite na Komisariatu.

MOŽNOSTI PRIJAVE (obvezna je pisna prijava): s spletno prijavnico na spletni strani Komisariata: www.sveta-dezela.si, s prijavnico, ki vam jo pošljemo po e-pošti ali navadni pošti; potni list mora biti veljaven še 6 mesecev od začetka romanja.

PRIJAVE SPREJEMAMO takoj in do zasedbe mest.

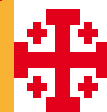
NAČIN PLAČILA: po prejemu vaše prijave vam pošljemo podatke za plačilo prvega dela 470 €, ostanek plačila 15 dni pred odhodom.

NAPOTKE za romanje s potrebnimi informacijami boste dobili 2 tedna pred odhodom.

PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134
www.sveta-dezela.si
komisariat@rkcs.si

Pri prijavi vedno oddajte podatke:
priimek in ime, rojstni datum, naslov,
številka osebne dokumenta, e-naslov in telefon

Pozabljene spretnosti

Sušenje sadja

Kljub hudi poletni suši je letošnja jesen vendarle prinesla tudi nekaj zrelega sadja. Da bi se lahko zdravo posladkali tudi pozimi in tako dobili nekaj dragocenih vitaminov, lahko višek dobrot posušimo. To je eden od najstarejših načinov konzerviranja sadja.

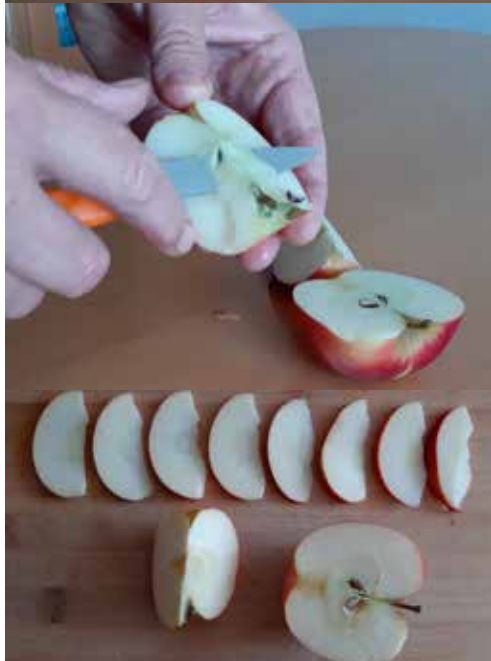
Med sušenjem se v sadju poveča količina sladkorja in mineralov, izloči pa se voda, zato se sadje naguba in skrči. V starih časih so sadje sušili na kmečki peči, danes pa to lahko naredimo v pečici štedilnika ali v napravi za sušenje sadja in zelišč. Pazimo le, da temperatura ne preseže 55°C.

Najprej izberemo ravno prav zrelo sadje. Lahko ga olupimo, še bolje pa je, da ga sušimo neolupljenega, saj je ravno v lupini največ koristnih snovi. Potem ga narežimo na manjše kose, ki naj bodo približno enaki. Narezano sadje zložimo v pekač ali na priložene pladnje v sušilcu. Sušenje bo trajalo kar nekaj ur. Pazimo, da se sadje res dobro posuši, sicer lahko kasneje začne plesneti.

Na tak način lahko sušimo jabolka, hruške, slive, banane, breskve, marelice, pa tudi češnje, jagode in še kaj.

Suho sadje skuhamo kot kompot, lahko pa ga uživamo kot zdrav prigrizek, saj ima visoko energijsko vrednost in je zato še posebej primeren za pot v hribe.

Dobro posušeno sadje hranimo v neprodušno zaprti posodi ali vakuumsko zataljenih vrečkah. V hladnem in temnem prostoru bo zdržalo vsaj do pomladi, ko bodo spet na voljo sveži sadeži.

Nagradna tematska osmerosmerka

Pri tej uganki so vse besede že vpisane v polja. Da reševanje ne bi bilo preveč preprosto, se skrivajo v osmih smereh: vodoravno, navpično ter po obeh diagonalah – in to naprej oziroma nazaj. Vsaka beseda je povezana z drugimi z vsaj eno črko. Osmerosmerka je tematska zato, ker se vse besede nanašajo na eno temo – gradbeništvo.

Uganko rešujete tako, da poiščete vseh 49 pojmov, ki so podani po abecednem redu, ter jih sproti prečrtujete v liku in seznamu. Na koncu vam bo ostalo 12 neprečrtanih črk, ki dajo, brane po vrsti, drugo ime za objekt, kjer se zbirajo verniki.

Sestavil: Matej Pavlič

AMFITEATER, APARTMA, ARZENAL, BARAKA, BAZILIKA, BLAGOVNICA, BLOK, BOLNIŠNICA, BUNGALOV, DAČA, DOM, DVOR, CERKEV, GARAŽA, GRAD, GROBNICA, HALA, HIŠA, IGLU, JEZ, JURTA, KAMP, KAPELA, KATEDRALA, KIOSK, KLET, KOČA, LABIRINT, LAGER, LUKA, MASTABA, MOST, NEBOTIČNIK, OBELISK, ODEON, PAGODA, PROPILEJE, SALA, SAMOSTAN, STADION, STOLP, STUPA, ŠOLA, TEMPELJ, TERME, TRAKT, TRDNJAVA, UTA, ZID.

B	O	L	N	I	Š	N	I	C	A	K	I	L	I	Z	A	B
L	U	K	A	O	B	O	G	A	R	A	Ž	A	A	I	M	L
A	O	N	T	B	E	Ž	L	J	Z	N	E	Č	S	D	F	O
G	P	O	G	E	I	D	U	A	E	V	O	K	S	O	I	K
O	R	A	B	A	M	R	O	S	N	K	H	I	Š	A	T	P
V	O	O	R	E	L	P	I	M	A	G	R	A	D	P	E	L
N	P	P	B	T	L	O	E	N	L	M	O	S	T	A	A	O
I	I	E	M	N	M	I	V	L	T	R	O	V	D	G	T	T
C	L	J	T	A	I	A	S	T	J	E	Z	S	E	O	E	S
A	E	U	R	I	K	C	Š	K	L	E	T	R	T	D	R	T
L	J	R	A	B	A	R	A	K	A	A	L	E	P	A	K	U
A	E	T	K	U	Č	K	I	N	Č	I	T	O	B	E	N	P
H	K	A	T	E	D	R	A	L	A	B	A	T	S	A	M	A
A	L	A	S	A	V	A	J	N	D	R	T	E	R	M	E	E

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:

SVINČNICA, SONČNA URA, SVETILNIK, BATIMETER, STRELOVOD, ŠTEDILNIK

Na uredništvo ste poslali 27 pravih odgovorov. Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje. Tokratni nagradjenci so:

1. nagrada: **Jožef Toplak**, Dobrovnik 272, SI-9223 Dobrovnik.
2. nagrada: **Jakob Vrbinc**, Gotna vas 20, SI-8000 Novo Mesto.
3. nagrada: **Jelka Pakiž**, Vinice 23, SI-1317 Sodražica.

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 10. oktobra 2022. Čakajo vas naslednje nagrade (bf 3/22):

1. nagrada: Katarina Kompan Erzar, Andreja Poljanec: Rahločutnost do otrok
2. nagrada: Zadnja številka revije Magnificat;
3. nagrada: CD Hvalnice in večernice

prevedel br. Jan Dominik Bogataj OFM
SV. BONAVENTURA: DREVO ŽIVLJENJA

Spis Drevo življenja sodi med Bonaventurova dela s področja duhovnosti, kjer za razliko od bolj filozofsko naravnanih in mistično spekulativnih del postavlja v ospredje premišljevanje Kristusovega življenja v podobi drevesa. Čeprav je Drevo življenja bolj pobožnostne narave, v jedru ohranja teološko vizijo, ki jo je Bonaventura že prej razvil v Potovanju duše k Bogu.

V 48 premišljevanjih, razdeljenih glede na trojno skrivnost Odrešenikove zemeljske poti – *mysterium originis* (skrivnost izvora), *passionis* (trpljenja) et *glorificationis* (in povelicanja) –, ki so predstavljene v podobi treh vej, ko se vsaka razrašča naprej še v štiri, serafski učitelj na vsako teh dvanajstih vej naniza štiri sadove, ki zrastejo na njih.

Spis Drevo življenja bralca vključi v dinamičen proces priličenja Kristusu v njegovem življenju, smrti in vstajenju prek privzetja Kristusovega trpljenja in smrti, ko udeleženosť pri križu vodi onkraj, k vstaletu življenju v ljubezni Trojice.

format 12,5 × 20 cm
mehka vezava
obseg 120 strani
cena 10 €

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Francišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf

